

GAZDASÁGI LAPOK

29. szám

Megjelenik minden vasárnap

1907. Junius 2

VIZMENTES PONYVÁK
HAZAI GYÁRTMÁNY!

VITORLAVÁSZON-PONYVÁK
HAZAI GYÁRTMÁNY!

Gyár: LAJTA-SZENT-MIKLÓS (Sopronmegye).
ELSINGER M. J. és FIAI
BUDAPEST, IV. KER., DEÁK FERENCZ-UTCA 3. SZÁM.

GABONAZSÁKOK

VIZMENTES SÁTRAK,
KÖPENYEK,
LÓTAKARÓK,
VEDREK, TÖMLÖK.

LEGOLCSÓBB BEVÁSÁRLÁSI FORRÁS!

MINTÁK ÉS ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

Szuperfoszfátot,
= Stassfurti kainitot, =
Stassfurti kálitrágyasót
40% káli tartalommal, továbbá mindennemű egyéb
műtrágyaféléit

azonkívül **rézgáliczot** (98-99%) elismert kitűnő minőségben legolcsóbban szállít a

„HUNGARIA” műtrágya-, kősav- és vegyipar-részvénytársaság
Budapest, V., Fűrdő-utca 8. szám.

A szegedi kenderfonógyár r.-t. Szegeden

ajánl évek óta legjobban bevált és a külföldivel legalább is egyenlő minőségű

manila kévekötfonalat aratógépekhez

mint egyedül hazai gyártmányt kg.-ként cca. 360 méter hosszban, métermázsánként 125 korona árban bármely szükségesleti állomásra bérmentve szállítva. Ajánl továbbá már évek óta legjobban bevált **gözeke-sodronykötelet, gazdasági kötéllárat, valódli kenderzsákokat, tafezkes kévekötfőt** stb.

Őszi trágyázáshoz a

Thomassalakliszt

es illag védjeggyel

helyesen alkalmazva, min- legolcsóbb foszforsavas mű- munkákkal és áraján- den növénynek legjobb és trágyája. — Kivánatra szak- laltal készséggel szolgál

KALMÁR VILMOS

Budapest, VI., Andrassy-út 49.

Thomasphosphatfabriken G. m. b. H., Berlin, magyarországi vezérképviselője.

Óvakodjunk a hamisításoktól és figyeljünk a védjegyre! Minden zsák ólomzárral és tartalomjelzéssel van ellátva.

szőlő peronoszporája ellen

való védekezéshez általánosan elismert legjobb és jelenleg legolcsóbb anyag a

Dr. ASCHENBRANDT-féle

BORDÓIPOR

Ára Budapesten:

50 kilogrammos zsákokban 4 kilogramm **82 fillér**, 10 és 5 kilogrammos zsákokban **86 fillér**, valamint 2 kilogrammos dobozokban 4 kilogramm **87 fillér**.

Használata olcsó és biztos, előállítás gyors, a levélhez a legjobban tapad, a permeterőt sohasem dugítja.

A bordóipor ezenkívül kitűnő eredménnyel használható a burgonyatész ellen, gyümölcsfák permeterozására és baromtölök fertőtlenítésére.

Megrendeléseket elfogad, ismertető füzeteket küld a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

Budapest, V., Alkotmány-utca 31. sz.

Az őszi trágyázáshoz az ismert „LÓHERE” védjeggyel

Thomassalak

a legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya. Minden növényhez alkalmazható.

Árajánlatok, szakiratok és bármely irányban kívánt felvilágosítással készséggel szolgál:

LÁSZLÓ MARCELL

Budapest, VI. ker., Teréz-körút 22.

a csehországi Thomasművek magyarországi vezérképviselője.

Óvakodjunk a külföldi Thomassalak-utánzatoktól.

Heucke A. Hausneindorf-i gözeke-gyár kitűnő rendszerű **gözeke-készleteit**

szállítja a magyarországi vezérképviselőt:

Komárom-vidéki takarékpénztár r.-t. Komáromban.

Pályázatok csak bizonyítványmások családok. Eredeti bizonyítványok elvesztéséért a kiadóhivatal nem vállal felelősséget.

Alkalmazást keresők.

Okleveles, 40 éves, nős, izm. ermetkeleten, 22 évi gyakorlati bír., a gazdaság minden ágában teljesen járatos gazdasági állást keres. Szíves megkeresése T. H. czimre Budapest, VI. Kerttyű-utca 14. sz. 18 alá kérek.

Gazdatiszt, sajtőkészítő

(svájci módra), aki a sajtés- és vajgyártásban, leföldelésben teljesen járatos. 1914-15-ös gazdasáji összes ágazatában a kor követelményeinek teljesen jártas vagyok. A cukorépa- és dohánytermelés, tenyésztés és sajtőkezelés, a mezei vasutakkal a leggyeesebb munkálatok érettség, intézkedés, nemkülönben a gazdasági könyvvezetés és pénzügykezelés vállalom. Nagybirt. uradalomban inéző vagy ispani állást keresek mellobbi belpéssal. Megkeresése a kiadóhivatalba 774. szám alatt kérek.

Cseplesre

negyedmagyar, ajánlok, az összes gazdasági feleket írjuk. Ajánlatok körünk "Négyen" jelige alatt Fischer hírdetési irodához, Budapest, IV. ker., Gerölycz-utca 1. sz.

Ispani

vagy ennek megfelelő állást keres egy gazdasági tanintézetet végezt. 10 évi gyakorlati bír., rendkívüli szorgalmas, szerény igényű gazdasz. Szíves megkeresést kérem a lap kiadóhivatalához 841. szám alatt.

31 éves

nőtlen, földmives-tejgazdasági szakiskolát és kassai szeszőzöt tanfolyamot végezt. nagybirt. uradalomból 12 évi gyakorlati bír. földgazdatiszt, ispani, sögdézt állást keres. Czím: M. M. Budapest, Izabella-utca 10. sz. I. em. 15.

Földmives-iskolát

végezt fiatal, nős, kiscsaládú, magyar, német, szlovák nyelvet beszélő gazdasz, szerelkezőter hoidas gazdaszban szerzett 3 évi gyakorlati, állást keres. Czím: Sipos István intézőnél Aranyos, Komárom m.

Földmives-iskolát,

tejgazdasági szakiskolát, IV. polg. jelölen végezt. nagy gazdasági iskolából 6 évi gyakorlati bír., 27 éves, r. k., nőlen egyén, gazdaszban mellobbi belpéssre megfelelő alkalmazást keres. Czím: Szirkai Gábor, Jászalány.

Kecskeméti

földmivesiskolát jó eredménnyel végezt. 21 éves, kis csaláttal gazdaszban nevelkedett, azonnali belpéssre megfelelő alkalmazást keres. Szíves megkeresése Urbán Kálmán Kocsér, Pest m.

Kezelőtszti állást

keresek nagybirt. jó instruált gazdaszban 1906. január végéig járatos. Mező- és szőlőgazdasági akadémián oklevéllel, jó gyakorlati bizonyítvánkkal és nagybirt. összezi katezőval rendelkezem. Föld. oláhok lakta vidékre szándékozom. Megkeresése 846. szám alatt a kiadóhivatalba kérek.

Betöltendő állások.

Feljelmezés.

Felhívjuk a t. uradalnok és nagybirtokosok figyelmét arra, hogy szerkesztőségünkben jélas gazdatisztok vannak előjegyzésben, akiket mint minden tekintetben megfelelően, nyugodt lélekkel ajánlhatunk. Szíveskedjétek tehát úröcségek esetében lapunk szerkesztőségéhez fordulni 868. szám alatt.

Pályázat.

Az alatti részvényirtásról igazgatósága kinevezés mellett pályázatot hirdét minden helységben a tudósítói tiszttség betöltésére. A részletes felvilágosítást az igazgatóság megküldi. Pályázhatnak gazdasági tisztviselők. A pályázatok a Közgazdasági Hitel Ártorgalmi részvényirtásról igazgatóságához, Budapest, József-körút 5. intézendők.

Számvivő,

aki a gazdasági könyvvitelben jártas, jó írással bír, a magyar és német nyelvet teljesen, a tót nyelvet szóban bírja, kerestetik. Fizetés 1000 korona kispénz, 30 Hl. gabona, egy magyar hold szögödény föld, lakás, kert, tüzelőfa. Az állás azonnali is elfogálható. Kérvények bizonyítványmásokkal felszerelve, melyek vissza nem küldendők. Uradalmi felvilágosítézeze, Siso. Nyitra megye czimzendők.

Kezelőtszti

mellobbi belpéssal kerestetik egy nagybirt. gazdasz vezető-sére. Pályázhatnak gazdasági tanintézetet végezt, a belterjes gazdálkodásban és könyvvitelben teljesen jártas, megfelelő hosszabb gyakorlattal rendelkező, keresztény egyének, kik jó ajánlatokkal bírnak. Polymodványok bizonyítványok másolataival felszerelve, melyek vissza nem küldendők. Dr. Kovács István ügyvéd urhoz, Budapest, Aranyos-utca 8. szám küldendők.

Földmivesiskolát

végezt majorgazda, nős, néhány évi gyakorlati, erélyes és megbízható egyén, azonnali belpéssre kerestetik. Fizetés meggyezés szerint. Sibirik Adorján háshágyi gazdaszban, Zala megye.

Ispani

keresek folyó évi június hó 1-re, ki egy kisebb birtokot önállón vezetni képes, ki úgy a külső, gazdaszgi, valamint a belső irodai munkálatokban kellő szakértelemmel és tapasztalattal bír, sajátkezőleg ír ajánlatokban, eddigi szolgálatok, irótsági igények és család viszonyok röviden megemlítendők. Czím: Dr. ifj. Unger Alajos Budapest, VIII. Salétrum-utca 10.

Gazdái állás

betöltendő június hó 15-én báró Manasz Baróc Gyöngy ur ö mőtőssága t. murányi uradalomhoz tartozó gyarmathai gazdaszban, egy egyének küldjék be folyamodványukat bizonyítványmásokkal, kik feltöltendők erélyes s megbízhatók és a magyar-német nyelven kívül néméleg a román nyelvet is bírják. Fizetés megállapodás szerint. Czím: Uradalmi tisztartósnak, Temes-Murány.

Irnok-kulesár

kerestetik azonnali belpéssre. Sajátkezőleg ír ajánlatok a fizetés, ellátás és lakás melletti megjelölésével, valamint egyszerű bizonyítványmásokkal, melyek nem adnak vissza, Kiss Lejos földbirtokos, Bács-Topolya, czimem küldendők.

Állandóan dús választék elsőrendű magyarfajta Erdélyi jármosókrók,

valamint 1 és 2 éves Erdélyi tinókból

a szőlőbirt. birtogasdásban, Szamosújvári vasútvállomástól 20 per. távolságra. Körülményes felvilágosítást közzétesz az ad.

Alexa Miklós, Szamosújvárt. (Szolnok-Doboka megye.)

Tejgazdaság teljesen felszerelve, vagy részletekint is jutányosan eladó Czím: Viktória vajgyár Tiszaszentimre.

AZ ERDÉLYI KERESKEDELMI TÁRSASÁG FODOR és TÁRSAI megbízásokat elfogadnak jármosó ökrök, tinók, sertések, juhok, lovak és egyéb tonyéz-vagy használati állatok beszerzésére és azokat felelősség mellet gyorsan és jutányosan direkt forráshól Kézveitli. Czím: Erdélyi Kereskedelmi Társaság, Kolozsvár Szentegyház-utca 2. Telefon: 311.

Fajtojások!

Féher orpington és sárga orpington fajlata angol nagy arányú és széles 50 fillért kaphatok áltami nagy arányú és széles 1. és legnagyobb díjat kaphatják a birtokos gazdaszban. Felteszék a Magyarországi Nagybirtokosok. Irásmenetes, biztos, saját tulajdonú csomagolásos csatlakozó legyess. Fővárosyék már most elfogadják. Csi. szálkés napközti minden lúdk. képzés, fehér és sárga orpington egyenlőre. Kétféle: Arad, Budapest, Bécs, Bérgárd, Nagybirtokosok Magyarországi Számár, Szabadka, Pozsony, Pannocsa, Temesvár, Veszprém, Zenta.

Termelők figyelmébe!

Közpénzüzetés mellett veszek nagybirt. szállításra mindenféle élelmi czikkeket: baromfit, tojást, vaját, hüvelyes és kerti veteményeket, mindenféle gyümölcsöt, vadat, tollat, bort, pálinkát, sibi. Lerelekre áruvártásokkal azonnali választék. Valentin Kovács, Berlin, Fischerbrücke 11.

Mi a KREATÓL?

Hagy konzervált, jó illatú, méregmentes Bupillula-szer, mely patkányok és egerek teljes kiirtására szolgál. Egyszerű és veszélytelen kezelés! Méregkudási engedély szüktségtelen! Hatása rettetésre! Biztos sikerért föltáll! Hermetikusan elzárt üvegekben árusítják: 1 kiló 9 kor., 1/2 kiló 5 kor., 1/4 kiló 3 kor. Azonkívül kapható vgyhőgátrítórgyóg. 3 kor. Víz-tiszta, folyékony, alaposan ható poloskairtószert 1 liter 8 kor., 1/2 liter 4 kor. Kapható a "Kreatól" vegyészeti laboratóriumban Pozsonyban.

Világhírű szabadalom 18 államban

Stadel-Torkos földmérő taliga kapható Stadel gépgyárában, Győrött.

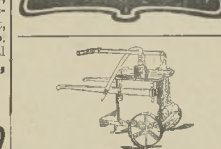

friss fejős tehének és tenyész-bikák jutányos áron kaphatók minden héten kedden, szerdán és csütörtök napokon. Írástól Kispesztén, Üllői-út 24. Telefon: Kispeszt 1. Levél- és sürgönyczim: Fläschner Sándor, tehénkereskedő Budapest, Ferenc-körút 40.

Bámulatos olcsó „FENIX” és „DOMO” (háztartási) SEPARATOROK és minden tejgazdasági eszközök kaphatók: KLEINER és FLEISCHMANN ca. kir. szék. vas- és órázáró gyárban Mödling, Wien mellett. Árjegyzékek ingyen. Ügyönkök kerestelen.

Fehér orpington és sárga orpington fajlata angol nagy arányú és széles 50 fillért kaphatok áltami nagy arányú és széles 1. és legnagyobb díjat kaphatják a birtokos gazdaszban. Felteszék a Magyarországi Nagybirtokosok. Irásmenetes, biztos, saját tulajdonú csomagolásos csatlakozó legyess. Fővárosyék már most elfogadják. Csi. szálkés napközti minden lúdk. képzés, fehér és sárga orpington egyenlőre. Kétféle: Arad, Budapest, Bécs, Bérgárd, Nagybirtokosok Magyarországi Számár, Szabadka, Pozsony, Pannocsa, Temesvár, Veszprém, Zenta.

FECSKENDŐK kert öntözéséhez és cséplőkhöz TOMLÓK legjob. b. minőségűben beszereshetők Győző Béla és Társa szivattyu-pec. állítástól: Budapest, V. Báro Aczél-utca 3. sz. A VI. színház tősz. mész. dságában.

Kis hirdetések ára: minden egyes ez 4 fillér, csak oly levelek továbbíthatnak, melyek a szükséges postabélyeggel ellátva küldetnek be.

Pannonia szálloda

BUDAPEST, VIII., Rákóczi-út 7. sz.

Van szerencsém

a n. 6. Községre néli területtel éretésim, egy téli szalonná és tiszta szobázzal azaz a nagy kényelmel tiszta és tisztaságú leéltitotim az adom a téli szalonnak a külöje 66 kor. és Julia Ivandri területén szirt 72 krónát, Irás aróházban 72 és 76 kor. és minőten hentes-árak a legújanyosabb áraknak számítom. Kereskedők és vendéglők nagyobb létezőim áruvártáshoz részletek: Szécsen mártóvártásból kérem tiszteltelt Gurali Károly honvéd-olátozó Árad, Hóczi-utca 2. szám.

Övörösbőr

„Cabernet” mérs. sajtát termés, arany- és ezüst-érmeket nyert, 50 literrel felebb, hordóban, tulajdonostól az Nagyvárad 50 frt. 1907. márc. 15. (Értes.) utóiratú beszámoló. Molnár Lajos földbirtokos, Nagyvárad.

Hirdetés.

Egy erősbilett 8-as cséplőgar-nitsa olátozóval együtt, jutányos áron eladó. A gép ötéves, új - összesen 18 hétt dolgozott - s a gazdasz felolátása miatt adatik el. Bővebb felvilágosítást szolgá Muzsasz Zoltán gazd. inéző Seprős, Aradm

Házinyulak

valamennyi fajta leírásával és tartásának ismertetésével ellátott árjegyzéket 50 fillér ellenében küld a kivitteli és tenyészítő czé: Adolf Henn Wien, X/3 Favoritenstrasse 133. I. Több száz legmagasabb díjazással kitüntetett és ezen ágazatban Ausztria és Magyarország leg-irgibb czéje. Válaszbélyeg kéretik.

Adolf Henn

Wien, X/3 Favoritenstrasse 133. I. Több száz legmagasabb díjazással kitüntetett és ezen ágazatban Ausztria és Magyarország leg-irgibb czéje. Válaszbélyeg kéretik.

FIEDLER JÁNOS LENFONÓGYÁRA KOMÁROM.

Vesz nyers lenkórót szál nyereshez, valamint kaszárt és géppel csépell lenszalmitetés szerinti mennyiségben és elad eredeti (per-nau) orosz lenmagot.

GAZDASÁGI LAPOK

MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.

 Alapította KÖRZMISZ LÁSZLÓ
1849-ben.

 VEZÉRELVÉY.
Hozzánk megjelölt gazdálkodók helyes arányokat.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:	
Egész évre	18 kor.
Fél évre	8 „
Negyed évre	4 „

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Muzeum-körút 7. sz.

Az „Állattenyésztési és Tejgazdasági Lapok” ingyen mellékletével.

A lap szemléi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, az előfizetési és hirdetési pözegek a kiadóhivatalhoz czimzandók.

HIRDETÉSEKET

a lap kiadóhivatala vezeti fel.

Árjegyek ingyen és bérmentve.

Hirdetési mellékletet feltámasztásban fogadjuk.

Az e lapokban foglalt cikkeket minden utánnyomással józ tartatva.

Hírdetéseket a Szerkesztőség nem ad vissza.

Telefon: 623.

TARTALOM.

	LAP
Szemle. — y.	417
Tárca. A haznos madarak védelme. — Krenoldó Ödön.	418
Gazdálkodás a szociálismus elvei mellett. — Grosz Mihály.	418
Gazdasági levél. — Fehér Zoltán.	419
Házunk komlótermeléséről. — Csóvár Lajos.	420
A virágáról. — Balay Jend.	422
Könyvtármertés.	423
Szőlőművelési kité. — Magyar mészárosok és hentesek kongresszusa.	423
Kérdések és feleletek.	423
Kérdések: A baromfiesség helyes keveréke. W. S. — Mely buzák bizonyultak teljének az idén? J. P. — Mészárosok állagviszása. Sz. V. — A erkölcsekről mint takarmány. S. Gy.	
Feleletek: Yobinban a lidenyestében. V. J. — Legjobb burkolat földaltdiba. S-I J-f. — Hercegmagvak együttes valósa árpa és zabbal. Dolezalek Róbert. — Telefon-oszlopok impregnálása. C.	
Hírek.	424

SZEMLE.

(Az időjárás és gazdasági helyzet nálunk és a külföldön. — A buza áralakulása. — Lesz-e import-szükséglet a közös vámtérről? — A Pesti Hírlap beszélése. — A repabogár. — A délfrancia revolutió. — Harcz a kerületi gazd. kamarai rendszer ellen.)

— máj. 30.

A május nevel, ezt szokás mondani a gazdai szölamok özött. Nevel, ha ontja a csendes májusi esőt, és ha az idő nem forró, hanem hűvös. Ámde csak egyes pásztkában jutott ki a májusi esőből. A nagyobbi részen csak egy-két ujjnyira ázhatott meg a föld. Anyi mint semmi. Nem is nevelt a május, csak kivételesen az ország szerencsés egy ötóde vagy negyedéden. A többi részekben esedőll pillantást vetnek a gazdák az égre, mert kalászosok, kapások, takarmányok egyaránt most már nagyon megkivánják az esőt. A mi a buzákat illeti, bizony a nagy zömében hazánknak alig nőtt valamit. Csak a belterjes gazdaságokban látni mélyen sötét színű buzákat. A külterjes és a kisgazdák birtokain sápadt, alacsony és gazos. Egyáltalán ritkák a buzák az idén. A rozsok is ritkaságukkal tűnnek ki. Ellenben a tavaszaiak, — árpák, zabok, nemesak, hogy tartják magukat, — de a belterjes gazdaságokban és az alföldi síkokon nagyon sok szép tavaszi kalászosot lehet látni. Rendkívüli takarmány-

krízis elé nézünk. Vannak vidékek, a hol a rendszerint gazdag réteket az idén meg sem kaszálhatták. A herék túlnyomó részét kiszántották. A luczernák első gyapja hitvány, fele se a másokorin. A temérdek bükköny, a mit vetettek a feltört herékbe és még a múlt héten is vetettek az esőt áhította. A hol jókor elvethették és esőt is kapott, ott szép. Mindez attól függ, hogy bevág-e a kukorica. Ha ez sikerül, akkor a takarmánykrízis nagyon enyhül, ellenkezőleg, mit fogunk etetni a jószággal? *

Persze, hogy nem elég tudni azt, hogy minálunk mi hogyan van? A külföld vetéseinek állapotát is kell ismernünk. Ezt azonban felelet nehéz megtudni. Csak úgy apránként tudjuk meg ezt is, azt is. A mi a rozsokat illeti, a két fő rozstermelő államban Oroszország és Németországban nem állanak jól. Délországon a szárazság imminens és Németországban úgy mint nálunk és Ausztriában is ritka állású. A legújabbban közzétett Németbirodalmi termés állás kimutatás 3-ra teszi a rozso, a mi középest jelent a múlt évi 2-7-el szemben. Németország ennek folytán erősen vásárolja a rozso, a melynek ára ott métermázsánként 20 márka körül mozog. Csehországból is sok rozsoat adnak el Szászországnak.

A mi a buzát illeti, Románia, Szerbia, Bulgária és Délországon vannak a szárazság miatt nagyon kritikus helyzetben. Poroszországban majdnem felét kiszántották. Franciaország meg van elégedve, — de Angolország különösen nagy bevételre fog szorulni. Amerikából ellentmondó hírek jönnek. A yankeek, mint mindig, most is megbizatlanok, — India termését jónak mondják.

*

Ezen elősorolt okok miatt alacsony árakról szó sem lehet. Angolország, a fő kenyérbiztosító végre megmozdult és fél pennyvel emelte fontonként a kenyér árakat, vagyis ez kilonként circa 10 fillér. Ez nevezetes dolog, mert ehhez igazodhatik a liszt ár, és végül a buza ár. Jelenleg 33 shilling egy quarter buza az angol piacokon, de azt jóslják, hogy 40 shilling lesz az ára, a mi körülbelül 10 ft lehet. Ennyire típelnék az angolok. Amerikában, New-Yorkban 9-50—9-70 a buza ára. Nálunk a vidéken új buzát 10 ft-tal már sokat kötöttek. A földművelési miniszter már számszerű beszélést kér a tudósítólól, de ez lehetetlen. Én, ki e sorokat írom, már eleget becsül-

tem életemben, de ez időszert még megközelítőleg sem tudok becsülni.

A Pesti Hírlap azt vitatva, hogy lesz-e import-szükséglet a közös vámtérről az itt következő érdekes számítást közli. Ezt sem lehet készpénzzel venni ma még, de majd úgy június vége felé már biztosabban lehet majd a számokat helyettesítve, az eredményt megközelítőleg kimondani.

Importszükséglet.

— május 25.

Lényegében azon fordul meg a gabona jövőbéli áralakulás, vajon a magyar és osztrák közös vámtérről, — ami a kenyérgabonákat illeti — az 1907—8-iki gazdasági évben importra szorul-e vagy sem.

Meg akarjuk kísérteni e fontos kérdés tisztázását, amennyire ez ma egyáltalán lehetséges. Szinte fölösleges ama megjegyzéseket, hogy majdnem összes adataink természetesen csak hozzávetőlegesek és ennélfogva egész kalkulációnknak nem lehet más, mint akadémikus értéke.

Először meg kell állapítani, hogy mennyit tesz Magyarország és Ausztria belfogyasztása kenyérgabonában.

A véget járó gazdasági évet alapul véve, azt látjuk, hogy behordtunk Magyarországon 53-7 millió métermázsba búzát és 14-2 millió métermázsba rozso, továbbá volt a termés millió métermázsokban: Ausztriában 45-8 buza, 25-2 roz; Horvát-Szlavonországban 2-8 buza, 0-5 roz; Boszniában és Hercegovinában 0-8 buza, 0-1 roz. Az egész hozam tehát volt 73-4 buza és 40-0 roz, összesen 113-4 millió métermázsba kenyérgab.

Ehhez járult az 1906-iki július 31-iki régi készlet kenyérgabonából, amely kitett 4-9 millió métermázsát. Rendelkezésre állott tehát összesen 118 millió métermázsba kenyérgab.

Ami a vetőmagot illeti, a földek millió kataszteri holdban. — az 1906-iki bevetési terület alapján — a következők: Magyarországon 6-2 buza, 4-9 roz; Ausztriában 2-1 buza, 3-4 roz; Horvát-Szlavonországban 0-5 buza, 0-2 roz; Boszniában és Hercegovinában összesen 0-2. A buza egész területe tehát 9-0, a rozse 5-5, vagyis az összes terület 14-5 millió kataszteri hold, amelyhez 24 millió métermázsba vetőmag kell.

Az 1906—7-iki esztendőben a vámkülföldre irányult export kenyérgabonában és lisztben 1-5 millió métermázsba, míg az 1907. július 31-én még megmaradó készlet kenyérgabonában 7 millió métermázsával többre a tavalyi

Hazánkban legrégábban elterjedt

ADRIANCE' ARATÓ és KASZÁLÓGÉPEK

állami első nagydíjat nyertek az O. M. G. E. által rendezett nyiregyházai versenyen.

A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Budapest, Állotmány-utca 31. szám

szívesen szolgál árajánlattal és ad referenciákat.

Ugyanolyan eredeti elsőrangú minőségű ir'andi manilaszínű, melynek súlyosságára a maximális fonalhossz esik és e mellett legszilárdabb, egyenlő fonású, tehát a kötés mindenkor akadálymentes, beszereszhető.

átmeneti készletnél, vagyis 41-0 millió méter-mázásra taksálható.

A rendelkezésre állott 118 millió métermázából levonandó tehát: 14 millió métermázása vetőmagra, 1-5 millió métermázása exportra és 11-9 millió métermázása készletre, összesen 27-4 millió métermázása.

A monarchia belső szükséglete ennélfogva 90-6 millió métermázása kenyérmag volt.

A liszt átmeneti készletét sem az 1905—1906-iki, sem az 1906—1907-iki év végén — mint után e számok körülbelül ugyanazok — nem kalkuláltak.

Az 1907—8-iki befolyasztás a magas árak folytán előreláthatóan 10 perccel csökkenteni fog, vagyis kitesz majd 81-5 millió métermázást.

Hozzászámítandó ehhez a részletezett 14 millió métermázás vetőmag szükséglete, amely az 1907—8-iki évben is ugyanaz. Továbbá a vámkülföldre irányuló buza, rozs és őrelemény-export fejében 2 millió métermázása, mivel a kedvezőtlen külföldi terméskilátások folytán a kivétel valamivel emelkedni fog. Az összes szükséglet ennélfogva 97-5 millió métermázása kenyérmag.

Ennek lefedésére szolgál első sorban a termés, amely ma a következőképp kalkulálható:

Magyarországon a 6-2 millió kataszteri holdas buzaterületből 12 százalékat, vagyis 740,000 kataszteri holdat kiszántottak, maradt 5-46 kat. hold. Tavaly átlagban termelt 8-8 métermázása kat. holdon. A hozam az idén egy harmaddal gyengébb, vagyis 5-9 métermázása. Ez alapján az eredmény buzában 32-2 millió métermázása.

Az 1-9 millió kat. holdas rozsterületből szintén 12 százalékat kiszántottak, maradt 1-68 millió kat. hold. Tavaly átlag 7-2 métermázása termelt, az idén egy harmaddal gyengébb, vagyis 4-8 métermázása lesz a hozam és 8-1 millió métermázása az összes eredmény.

Ausztriában tavaly 15-8 millió métermázása buza termelt, az idén 15 százalékkal csekélyebb, vagyis 13 millió métermázása a hozam. A 3-4 millió kat. holdas rozs-területből 25 százalékat kiszántottak, maradt 2-55 millió kat. hold. A tavalyi 7-35 métermázásával szemben az idén egyharmaddal gyengébb, vagyis 4-9 métermázása az átlagos hozam kat. holdanként, az összes eredmény pedig 12-5 millió métermázása.

Horvát- és Szlavonországban tavaly ter-

mett 2-8 millió métermázása buza, az idén 10 százalékkal gyengébb a hozam, vagyis 2-5 millió métermázása. A rozstermés 1906-ban és 1907-ben is 0-5 millió métermázása.

Boszniában és Herzegovinában a tavalyi 0-9 millió métermázás eredmény kenyérmagvakban egyharmaddal csökken és 0-6 millió métermázást tesz majd.

A monarchia előrelátható termése kenyérmagvakban ezek szerint 69-4 millió métermázására fog rugni.

Ehhez hozzászámítva az említett 11-9 millió métermázás átmeneti készletet rendelkezésre fog állani 81-3 millió métermázása.

A kimutatott 97-5 millió métermázás szükséglet ellenében tehát 16-2 millió métermázása a deficit.

Ismétljük, ezek az adatok hozzávetőlegesek. Sok mindenféle tényező módosíthatja e számokat. Az azonban bizonyosnak látszik, hogy a monarchia szükséglete kenyérmagvakban semmi esetre sincsen teljesen fedezve.

Quod erat demonstrandum!

De beszéljünk a *réről is. Hogyha utazunk az ország répa vidékein, mást se látunk, mint a Moravék-féle chlorbarium permetezőt működésben. A bogarak iszonyu vehemenciával léptek föl, minék folytán sok repát újra kellett vetni. Ebből azt lehet következtetni, hogy ha csak nagyon csapadékos nyár nem lesz, akkor a répatermés elégtelen lesz, és emek folytán, újra egy rakás termelő fog kiválni a répatermelők közül, annyival is inkább, mert a répa napszám 80 kr, és ilyen áron bogarászni, ritkítani, használna nem lehet. Ugy látszik, hogy az ormányos bogarak tönkre fogják tenni az ország répatermelését.

A francia délvideki bortermelek és nem vinczellérek százezrei mondták ki azt, hogy hogy ha nem orvosolják bajukat, az adófizetést megtagadják. Ezt a komoly mozgalmat Marcelin Albert egy bortermelek kezdete meg és páratlan energiával, egy óriási mozgalommal fejlesztette. A sztrajknek a a neme új. Az ipari munkások sztrajkokkal érzékelnek ki sok mindenfélét, a gyárosok trösztökre lépnek és kartelljükkal fosztják ki a közönséget. A gazdák számára Albert egy új utat mutatott, a minőt a magyar földirtokosok a Bach-korszakban már követtek. A délfranciák ki fogják vinni a mit akarnak, mert a modern Babylon Párizs, végre észrevette mi történik

lábas. A cocotteok egy ideig negligálva lesznek, mert a midi fogja lekötni a közgyelmelet.

A gazdasági érdekképviseletek kérdéséért már megint egy akarják megoldani, a hogyan a gazdáknak nem kell. Most divattá lett mindenent úgy alkotni meg, hogy a gazdát a méreg egye. Rubin megette javaslatát, és pedig a kerületi rendszert javasolja a megyei helyett, holott a gazdasági egyesületek $\frac{9}{10}$ -ed része az utóbbi mellett foglalt állást. Bejelentjük a legerélyesebb harcot ez ellen a tervezet ellen, mert a kerületi kamara rendszer értékét a gazdákra nézve, a nullával látjuk egyenértékűnek.

Gazdálkodás a szocializmus elvei mellett.

Mezőgazdasági munkásaink folytonosan izgalmas-követelése kétségkívül a szocializmus igazságos eredménye, s mivel hazánk majdnem minden vidékén megpróbálták és több-kevesebb sikerrel keresztül is vitték munkásaink a munkadíjak emelését, sikereiktől verszemet kapva most évről-évre magasabb követelésekkel lépnek fel. Meddig bírja el a mezőgazdaság a folyton ismétlődő és növekedő zsarolást. Könnyű megmondani: tovább már nem bírja. Avagy biztosíták a mindenhát szocializált a jelenlegi gabona és hasaratok, akkor talán a gazda is többet fizethetne munkásainak. De a magas gabonaár viszont az ő elveik ellen szól, mert az ő elvük: magas bér, olcsó kenyér és — ezt én teszem hozzá — minél kevesebb munka. Hát mi ez gazdasági szempontból? Fából vaskarika. Hogyan fizessen a gazda magasabb bért munkásainak, ha alacsony áron tudja terményeit értékesíteni, a mely ezer veszélynek van kitéve, a míg piacra kerül.

Milhofer tanár ur ezen lap május 19-iki számában igen tanulságos cikket írt, a melyben igen eredeti ajánlatot tesz a szocialistáknak: »Ha a szocialistáknak a haza érdeke szívükön fokszik, úgy álljanak össze gazdálkodni. Próbálják meg, hogy kérhető-e az, a mit kívánnak. Lehet-e oly magas munkabéreket fizetni, a melyeneket ők akarnak. Az az ország munkásainak az érdeke volna. Ha boldogulnak, úgy nekik van igazuk. Mi, gyakorlati gazdák azt állítjuk, hogy az első érdeket tönkre mennek. Ha nem, úgy tanulunk tőlük gazdálkodni.«

TÁRCZA.

A hasznos madarak védelme.

A mezőgazdaságra hasznos madarak védelme végett Párisban 1902. évi március hó 19-én kötött nemzetközi egyezmény, valamint az ennek függelékét képező két jogyzék szentesítést nyert 1906. évi január 26-án és az Országos Törvénytanácsban 1906. június 9-én kihirdetett.

Az egyezmény Ausztria és Magyarország, Franciaország, Belgium, Spanyolország, Görögország, Luxemburg, Monaco, Portugália, Svédország, Norvégia és a Svájci köztársaság között kötött meg.

Feltűnő, hogy Olaszország nincs benne az államok között, de ez azért történt, mert ott az énekes madarak egy része, egyes vidékeken a legszegényebb sorsu lakosság táplálékul szolgál. Németalföldön és Angliában már volt törvény a madárvédelemre, az Amerikai Egyesült Államok nézete pedig eltér a miénköt, mert ott a verés is a hasznos madarak közé van besorozva.

Igen sokáig eltérők voltak a nézetek a kék varjúra is, a mely körülmény sokáig késlel-

tette az egyezmény létrejöttét, míg végre egyezt azaz általunk is már néhány ízben hangoztatott nézet, hogy a kék varjú sokkal több hasznót csinál a gazdáknak, mint kárt s ezért a hasznos madarak közé sorozatott.

A párisi egyezmény legfőbb pontjaiban így szól:

A mezőgazdaságra hasznos madarak, különösen a rovarevők feltétlen védelmet fognak élvezni, olyképen, hogy azokat bármely időszakban vagy bármely módon megölni, valamint fészkeiket, tojásait és költéseiket elpusztítani tilos lesz.

A jelen egyezményhez esatolt első számú jogyzékben felsorolt madarak sorozatát minden ország, törvényhozásainak hozzájárulásával, kibővítheti.

Tiltva lesz bármely módon vagy időszakban a fészkeket és tojásokat elszelni s a madárfiókokat elfogni vagy elpusztítani.

Ezen fészkek, tojások és madárfiókok behozatala és átvitele, szállítása, az azokkal való hűszelés, eladásuk és megvételük tilos. E titelom nem terjed ki a tulajdonos, hasznélvező vagy ezeknek megbízottjai által elpusztítható oly fészkekre, melyeket a madarak lakóházakban vagy azokon és az udvarok belsejében raktak. Azonkívül a jelen cikk

határozmányai kivételosen érvényben kívül helyezhetők a bibicz és a sirály tojásaira nézve.

Tilos a kelepecék, kalitkák, hálók, hurkok, lépvesszők és mindenféle más eszközök felállítás és alkalmazása, melyeknek célja a madarak tömeges összefogdosásának vagy elpusztításának megkönnyítése.

Az általános tilalmakon kívül tilos elfogni vagy megölni minden évnek március 1-étől szeptember hó 15-éig terjedő időszakban azokat a hasznos madarakat, a melyek a csatolt első számú jogyzékben fel vannak sorolva.

Ugyanezeknek elárúsítása, ugyanazon időszakban, szintén tilos. Az előírt idő tartama azonban az északi országokban módosítható lesz.

Az illetékes hatóságok, kivételképen és időhöz kötött engedélyt adhatnak a szőlők, gyümölcsök, kertek, faiskolák, beültetett vagy felvetett földek tulajdonosainak vagy művelőinek, valamint az azok felügyeletével megbízott közegeknek, hogy lölöhessék azon madarakat, a melyek jelenléte ártalmas és csakugyan kárt okoz.

Azonban az ily körülmények között lött madaraknak árubaocsátása tilos.

Az egyezmény határozmányai alól, tudományos érdekből vagy a madarak felszaporításá-

Szivattyúk és Mérlegek

Különlegességi gyár:

GARVENSWERKE

Központi igazgatás

Bécs, II., Handelsplatz No. 130.

Városi mártárkár: Garvens W

Bécs, I., Schwarzenbergstr. 6.

Nos, én éppen egy ilyen szocialista „minta-gazdaság”-nak a sorsát akarom leírni, hogy lássák a szocialista mozgalmak vezetői és fanatikus hívei is, hogy hová jutna a mezőgazdaság, ha az ő követeléseik csak kis részben is teljesedése mennének. A gazdáknak nem kell ezt hőbömbölni magyarázni, mert minden gazda minden előszámítás nélkül is látja az ily gazdaság biztos katasztrófáját.

Videkünkön (Somogy déli része, Drávidék) sok nagy uradalom van, mindamellett a polgárság, a földművelő kisbirtokos általában igen jó viszonyok között él. Földje sok van, s kedvező konjunkturák folytán nagy jövedelmeket tehet szert. A munkásnép: ugy a cselédség, mint a napszámos — azt hiszem — az ország egy részében sem él oly kedvező viszonyok között, mint éppen vidékünkön. Olvastam ugyan egyes helyeken kénszerűségszülte magasabb munkadíjakat, de azt nem lehet az egész évi keresetösszehasonlítást alapjául venni. Itt, a ki dolgozik akar, egész évben mindig találhat jó keresetet, s volt alkalmam meggyőződni arról, hogy egy napszámos, a ki 2 feljött családtagjával dolgozhat, sokkal kedvezőbb finansziális viszonyok között él, mint egy ¼ telkes polgár. Így van ez közésgünkben is, így van ez vidékünkön mindenütt.

Ezt a népet akarták boldogítani a szocialisták.

Ha azt ígéri a legjőzsebb népek is, hogy több lesz a fizetés és kevesebb kell dolgozni, nagyon természetes, hogy az ilyen csábos ígéreteknek nem marad el a hatása. Így volt nálunk is. A 2 év előtti dunántúli aratósztrájkot mi is megkóstoltuk.

A kiszagdák, vagy mint itt nevezik, a epógár-ök között is akadt egy közésgünkben, a ki a szocialista eszméknek nagy barátja, majd apostola lett. Volt 100 holdja, igaz, félig el volt adósodva, de ebből józan gondolkodással és gazdálkodással kilábalhatott volna. Mikor a szocialista vezetékkel összehatkozott és hívők lett, ezek rábeszéltek, hogy művelje a földjét kertileg. Nagyon helyes, ez a legintenzívebb földművelés! Mégis, nem az egészet, hanem csak 30—35 holdat vett ilyen művelés alá. Munkása, cseléde volt mindig annyi, a mennyit csak akart, mert ő a szocialista eszméket nemcsak elvben vallotta, hanem a gyakorlatban is alkalmazta, a mennyiben csak 6 órától 6 óráig dolgoztatott, a munkásoknak csupa szocialista elvből mindig több fizetelt pár hatással, mint a helybeli ura-

dalom, sőt a fűkaszálnál 1 (egy) koronával fizetelt többet, mint az uradalom, azonkívül munkásainak nyári időben napi ¼—1 liter bort is adott fejtenként. Mikor aztán rövidültek a napok, akkor már nem akartak a munkások 6—6½ dolgozni, hanem csak úgy, mint más-hol. Bizony megtörtént, hogy az őszi rövid napokon fizetelt egy napszámosnak 1.20—1.40 koronát s az a sárgarépa sem ért többet, a mit az a munkás egész nap kiszedett és megtisztogatott. Az időn már nincs szüksége napszámásra!

Az itteni munkások már kezdik belátni, hogy így nem lehet gazdálkodni, magam beszéltem több munkással, a kik belájták ezt és nyíltan állítják, hogy ezt az embert a szocializmus gyakorlati alkalmazása tette ily hamar tönkre.

Belájták ugyan munkásaink az ilyen gazdálkodás tarthatatlanságát, de a „stájerolás” már annyira szokásukká vált, hogy azt minden kínálkozó alkalmammal megpróbálják. S ha azt kérdési tőlük az ember, hogy miért, hiszen látják az eleven példából, hogy többet már nem lehet fizetni, azt felelik rá: „a göröfnak több pénze van, mint a Gy. J.-nek volt, az fizethet! De végeredményben hová vezetne ez? Oda, a hová a föntebb leirt kis gazdaságot vezette. Először fölemésztén a jövedelmet, később, vagy rossz esztendőben megtámadná magát a tőket is. Melvük pénzember elégednek meg mai nap tőkijének 3—4 százalékos kamatozásával? és most azt kérdezzem, melyik földbirtok kamatozik ennél többet? Pedig a pénzember csak a szelvényeit ollozza le, míg a földbirtokos ezen csekély százaléku jövedelméhez is örökös rettegés és keserves fáradság utján juthat.

A fenti kiszagda megpróbálta, de teljesen tönkre is jutott általa. Nem hiszem, hogy akadna az országban még egy — de józan eszű — ember, a ki a szocializmus szent nevében a biztos bukásba rohanna. Csak 2 év kellett hozzá, hogy egy 100 holdas birtokos teljesen elpusztuljon.

Tisztelet szocialista vezeték! Ki tette tönkre ezt az embert? Azt mindenki látja, csak önök nem akarják észrevenni! Pedig tudom, hogy ezt a kiszagdat névszerint is ismerik. Bizonyára nem kapnak még egy ilyen naiv embert szép hazánkban, a ki odaadná magát, illetve vagyonát kísérleti nyulnak, az Önök világboldogító eszméinek. Mint bevégeztet kísérleti eredményt, nem hoznák talán

ezen esetet nyilvánosságra önök is becses lapjaitokban?

Vagy önöknek az a czeljuk, hogy minden birtokos tönkrejessen?

Tisztelet gazdáimain! Küldjék szocialistáitakat tanulmányutra Csokonayra!

Csokonya, 1907. május 23.

Orosz Mihály,
gazdatiszt.

Gazdasági levél.

Lengyel, (Tolnám.) 1907. május 26.

Tekintettel arra, hogy a vegetáció még mindig nem pótolhatta elmaradottságát, még elég jól állanak az ősiek, mert a pünkösdi ünnepekben lehullott 55°5 mm.-nyi eső nagyon helyre hozta őket. A rozskok, melyek tudvalóleg már ősszel bokrosodnak el, nem szaporíthatnak meg száruk mennyiségét, de a kalászkok — mert volt 17—én, mikor az első eső jött, olyan is, mely fejt még nem hánnya ki — alaposan kifejlődhetnek s ha most a virágzás közben (23-án kezdődött itt meg a rozsvirágzás) nem éri baj, ugy igen szép szemű rozsrpa van kilátás, habár a holdankenti hozam jóval a középszerű átlagon alul fog maradni. A buza azonban még birt bokrosodási képességgel, ezen őszi gabonát most is a májusi eső csinálta meg és jól megosinálta, mert már elmondhatjuk, hogy szalma tekintetében nem fogunk megszorulni, lesz quantum satis, levén elég sürűk s elég magasak buzánk; de hogy szemtermés dolgában mit rejt a jövő, azt az ember voltaképpen ma még nem tudhatja, hisz annyi esélynek van aratásig kitéve e kultúrnovény. Itt-ott valami kis egérkár, mint már a mult levelemben említettem, már 20-án valami jég is potyogott az esővel s a rozskokban némi kis kárt tett is, sőt a salányabb arpa és zabtáblákat is jól megpaskolta, ugy, hogy ezek nem verhetétek ki eddig bajukat, pedig hát a tavaszok máskülönbén is kritikán alulnak minálunk, ezeken még a chili-salétrom s a májusi eső sem segített s tény az a régi gazdától eredeó állítás, hogy ha a tavaszi gabona márciusban nem jut a földre, nem is lesz belőle jó termés. Bárcsak az idei év tenne kivételt ezen szabály alól, de ezideig nincs rá remény. Lóher, luczerna, baltacsim igen szépen áll, sőt a luczerna első kaszálását már meg is kellett kezdeni s vigan etetjük a kitünő mestereségek takarmányt, mert széna felénk annyira fogytán van, hogy csakis fogpiszkáló gyantán

nak czeljából szükséges óvintézkedések mellett kivételnek van helye.

A kalitkába szánt madarak fogása, eladása és tartására az engedélyt az illetékes hatóság megengedheti.

A jelen egyezmény határozatai a baromlira nem nyerne alkalmazást, valamint a vadzsamba menő madarakra, azaz szárnyas vadra sem, melyek fentartott vadászterületeken vannak és melyeket az illető ország törvényhozása vadzsamba menő madarakul megjelöl.

Bármely más helyen a szárnyas vad pusztítása csak löfegyverrel és a törvényszabta időzakban van megengedve.

A szerződő felek mindegyike kivételeket tehet a jelen egyezmény alól:

1. Azon madarakra nézve, a melyek mint a vadászatra vagy halászatra károsoknak lövés-t és pusztítását az ország törvényei megengedik;

2. azokra a madarakra nézve, a melyeket az

ország törvényhozása az ottani mezőgazdaságra ártalmasokként jelölt meg.

Azon államok, a melyek a jelen egyezményben nem vettek részt, ahhoz, ha kívánják, csatlakozhatnak.

A jelen egyezmény a megerősítő okiratok napjától számítva, legkésőbb egy év múlva fog életbe lépni.

Ervénye valamennyi aláíró hatalomra nézve határozatlan időre terjed. Azon esetben, ha valamelyikük az egyezményt felmondaná, e felmondás csak is rá nézve bír hatállyal és csak is attól a naptól számított egy év múlva, a mikor ez a felmondás a többi szerződő állammal közöltetett.

I. számu jegyzék.

A hasznos madarak.

Éjjeli ragadozók:

Kuvikok (Athene) és csuvikok (Glau-dium).

Karvalybaglyok (Surnia).

Erdi bagoly vagy macskabagoly (Syr-nium).

Gyógybagoly (Strix flammea L.).

Réti fülesbagoly (Brachyotie) és erdei fülesbagoly (Osus). Füles kuvik vagy apró fülesbagoly (Scops giu Scop).

Kuszók:

Harkályok, fakopáncsok, küllök (Picus Gecinus etc.) minden fajai.

Ülőgébék:

Szalakóta vagy kék varju (Coracias gar-rula L.) Gyurgyalag (Merops).

Verébalkutak:

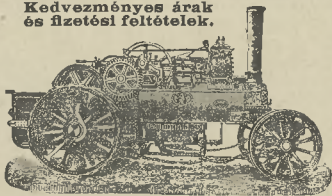
Bubos banka (Upopa epops).

Fakusz, sziklamadár vagy hajnalmadár, csuszka (Certhia, Tichodroma, Sitta).

Sarlófejsze (Cypselus).

Keskeféj (Caprimulgus).

Eroszoló Budapest
Kedvezményes árak
és fizetési feltételek.

Elsőrangú külföldi és magyarországi referenciák

Teljes gőzeke-készleteket
és gőz-utihengereket

legtökéletesebb kivitelben szállít:

KEMNA J. gőzeke- és gépgyár
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 8. sz.

kapnak belőle az idej komisz vetési évadban agyonsanyagotott ökrök. Bizony szegény igazsóság nem valami jó borbén van, legnehezebb volt ez évi tavaszi vetés, szántás, grubberozás, boronálás, mert nyakrafőre kellett mindent csinálni a sok áprilisi eső miatt s néha még akkor is dolgozni, mert Jupiter pluvius telhatalmualag működött; azután májusban, amikor azigásmarháának rendszerint vakátója szokott lenni, kellett vetni, hisz csak 25-én végeztük a csalamádé 2-ik részletét s most a 3-ik és 4-ik alá trágyázunk, de mire ezt a teendőt teljesítették, akkor már el is vethetjük a 3-ik részt s erre jönnék a takarmányfelek behordásai és megint a 4-ik ráta sűrűkoriga vetés, miután a réti szénahortás kerül napirendre, melyet majd a 2-ik vágás luczerna, here, majd a zabosbükklöny betakarítása vált fel; így csak is ünnep-és vasárnap, no meg az esetleges esős napokon leend a szegény igavonóknak pihenése.

Krumplink csak itt-ott kezd bujni és a kukorica is kidugta néhol zöld levelét az anyaföldből, de a répa leginkosabbban bír a sziklakeményre vált talaj felregeten át utat törni, ugy, hogy egy táblát szegeshengereztettem, remélve így porhanyitási radikális eljárás után a rendes repakikélest. Néhány ormányos is találkozik repánkban, melynek legelső vetését most kezdik kapálgatni.

Meg kell még említenem multkori levelemben említett tehén etetésre vonatkozólag lefelfozott tejjel azt, hogy még két napig volt némi utóhatása a tejadagolásnak és ennek folytán a deficit kissé redukálódott s teheneként naponta csak 20 fillért tett ki. Ez is elég nagy summa arra, hogy a gazda rögtön abba hagyja az ilyen kísérletet.

Sokkal jobb most kijártni a teheneket a legelőre, mely a fent említett eső után újból kizöldült, (mert már kiszüléssel fenyegetett) ez a szabadban járás-kelés, az egészséges mozgás meghozza a kitünő étvágyat, s ha még este, reggel egy kis zöldluczerna-szeccskával is megkínáljuk a tejelő marhákat, bizony sokkal többet javul tejhozamuk minő-és mennyiségleg, mint sovány tejadagolástól.

Két fukaszaló-gépünk is munkában van már s összehasonlító kísérletet tettem egy hazai (m. kir. államvasúti) és egy amerikai (osborne) gyártmányuval s mondhatom, hogy az Osborne-féle gép határozottan jobb anyagból van, erősebb, szilárdabb szerkezetű s nehezebb nehézebb a magyarnál, mégis a mi hepe-

hupás talajunkra, hol sok mindenféle esélynek van kitéve, sokkal jobban megfelel — már csak azért is, mert elsőszál hónapokig javítás nélkül. Míg a magyar gyártmány tetszetős külső mellett kevésbé jó anyagból lévén s könnyebb szerkezeténél fogva is inkább a sík vidékre ajánlható, hol nem kell hegyen-völgyön, gíres-gódrós utakon keresztül-kasul járni, jobbra-balra, előre s hátra bukkácsolni, hanem egyformán egyenletesen haladhat napestig. Bizony nálunk igen sokat van reparációban a magyar masina, azért minden tulipán-kultusz mellett is domb és hegyvidékre jobban ajánlom az amerikai fúkaszálot. Az államvasutak gégyárának nagyérdemű vezetősége pedig kegyeskedjék megengedni, hogy csekélységem azon tanácsosal szolgáljon neki, miszerint a jövőben jobb, szilárdabb anyagból csináltassa a gépeket s nevezetesen a vasrészek készüljenek kifogástalan acézból, akkor kifogják állani minden tekintetben a versenyt az amerikai kollégákkal.

Végül még néhány szóval meg akarom említeni azon szomorú tényt, hogy a superfosztát az itteni kötött talajban ugyálszik semmiféle hatással sem kecsesget, mert absolute semmi különbség sincs a superfosztátotzott s műtrágyát nem kapott buza s rozs között, az árpa és zabnál pláne éppen a műtrágyázottak még rosszabbnak néznek ki, mit annak tulajdonitok, hogy a superfosztát fizikailag még ártott is komény agyaltalajunknak s azt még szilárdabb struktúrájává tette, ugy, hogy a növény gyökérzete nem képes annyira fejlődni, mint rendes talajban. Még ott is, hol szántszandékkal marokszám szórattak ki a műtrágyák, hogy annál szembetünőbben lássuk hatását, hiába kutatjuk ezt, nincs különbség a kulturnövények színében, magasságában, sűrűségében, de vastagabb szárat, a vagy duzsabb, szélesebb sást is hiába keresünk e helyeken. Majd az aratás fogja végérvényesen megmutatni, hogy mi igaz állításomban, mi nem, annak idején bátorodom ezen adatokat közölni a heces lapok kedvelő hasábján (persze feltéve, ha a tisztelt Szerkesztő ur megengedi.)*

Tavasszal chilisálótromozott egy pár silány árpat, most eső után kissé látni hatását, t. i. üdebb föld színt kapott, de káros eredmény is mutatkozik t. i. a salétromozott táblán a dudva és gyomnövények is vigabban tenyésznek; arról szó sincs, hogy a só a bokrosodást elősegítené. 30 kg. chili árpat kifeje-

zolja a terméstöbblet, azt majd a eséplés mondja meg.

Ily tapasztalatok után én, ki nagy hive voltam a műtrágyázásnak s könnyű humusdus talajon odafönt a Vág folyó mindkét oldalának széles árterében láttam a mesterséges trágyák kitünő hatását s magam is accepciótam gazdaságomban, kivált a foszfátokat, most már le akarok mondani az agyagföldön, minden műtrágyáról s a normalis ganajozással öhajtom e talajt porhanyóbbá s bővebben termővé tenni, mi ezébből az istállókat megtönni állatoknál leg több törekvésem, addig is mig ezt elérhetem nagy mennyiségű takarmány termelésre feltektem a fosfátot.

Fehér Zoltán.

Hazánk költőtermeléséről.

Irta: Csérei Lajos.

I.

Hát lehet már magyar komlómívelésről beszélni? ez a kérdés tölul minden, a mezőgazdasági ügyekkel csak kevésbé is foglalkozó ember ajkára. Lehet — ez a feleletem a kérdésre — mert abban a pillanatban, a hogy a magyar sörgyártás szükségletét fedezni bírják a hazai földbe ültetett komlókertek, már lehet beszélni magyar komlómívelésről annál inkább, mert a 73—74 sörgyáruknak ca 5000 q-ra tehető évi komlószükeletét az 1800 kat. holdon körüli komlós területünknek ca 8000—9500 métermáza közt váltakozó terméseredményével már nemcsak fedezük, de kivitelű fölöslegünk is marad!

Már itt le kell szögeznem a tényt, hogy az 1898-iki hivatalos (közönelges) komlósztatistika* adatai szerint az akkori 636 kat. holdnyi komlósterték mai napig 1800 kat. holdon körüli fejlődött. Az utolsó 10 év mezőgazdasági haladásában csak az ujkori szőlőfelújítás mulja felül ezen különleges termelési ágának, majdnem amerikaiisan gyors fejlődését; tetőfokát az 1903—1905-iki években érven el. Ennek okai: mezőgazdaságunk általános haladásában is van, de egyes jeles termelők, szakemberek komlópartólásán kívül a legtöbb a földmívelésügyi kormányzatunknak, s annak élén a földmív. m. kir. miniszternek köszönhető. Jelzett évig a hazai komlóstermelés nagyrészen magára volt hagyva, a

* Komlóstermelés Magyarországon a m. kir. földmívelésügyi miniszterium 1901—14. sz. kiadványa.

* Mindig örömmel fogadjuk. Szerk.

- Fülemülék (Luscinia).
- Kékbegek (Cyanecula).
- Rozsfarfarkúak (Ruticilla).
- Vörösbegy (Rubeula).
- Csaláncsesők és hantmadarak (Pratincola és Saxicola).
- Szürke begyek (Accentor).
- Közönséges poszták (Sylvia).
- Barátka poszták (Curruca).
- Gések vagy fattyülemülék (Hypolaiss).
- Nádi poszták, sitkék, mocsári poszták, tücsök madarak (Acrocephalus, Calamoditta, Locustella).
- Tin-tin poszták (Cisticola).
- Füzikék (Phylloscopus).
- Királykák (Regulus).
- Ökörszemek (Troglodytes).
- Czinegék minden neme (Parus, Panurus, Orites etc.).
- Légykapók (Muscicapa).
- Fecskek minden neme (Hirundo, Chelidon, Cotyle).

- Billegetők, sárgyokák (Motacilla, Budytes).
- Pipisek (Anthus, Corydala).
- Keresztesörviek (Loxia).
- Sármányok és csicsörkék (Citrinella, Serinus).

- Tengelicz és esz (Carduelis, Chrysomitris).
- Seregély és pásztormadár (Sturnus, Pastor).

- Gázlók:
- Fehér és fekete gólya (Ciconia).

- 2. számú jegyzék.
- Káros madarak.

- Nappali ragadozók:
- Saskeselyű (Gypaetus barbatus L.)
- Sasok (Aquila, Nisaeus) minden faja.
- Réti sas (Haliaeetus) minden faja.
- Ráró vagy halászó sas (Pandion haliaeetus).
- Kányák, villástarku kányák (Milvus, Elanus, Naucleus) minden fajai.
- Kerecseny-, vándor-, kaba-, kis sólyom (Falco) minden faja, kivéve a kék-, vörös- és fehérkórnyú vércsőt.

- Héja (Astur palmaris L.).
- Karvalyok (Accipiter).
- Rétihéjak (Circus).

- Éjjeli ragadozók:
- Nagy fülesbagoly vagy Uhu (Bubo maximus Flem.).

- Verebalkutak:
- Holló (Corvus corax L.).
- Szarka (Pica rustica Scop.).
- Szajkó (Garrulus glandarius L.).

- Gázlók:
- Szürke- és vörösgémek (Ardea).
- Bölmibikák és bakosók (Botaurus, Nycticorax).

- Evezőlőbúak:
- Gödények (Pelecanus).
- Kárakatonák (Phalacrocorax vagy Graculus).
- Bukók (Mergus).
- Buvárok (Colymbus).

MASSEY-HARRIS KÉVEKÖTŐK

a létező legjobbak.

Kivánatra szivesen küldünk árjegyzéket és költségvetést.

FEHÉR MIKLÓS GÉPGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
 BUDAPEST, V., KÜLSŐ VÁCZI-UT 80.

szakirodalomban ritkán vetődött fel egy-egy közlemény s a pártoló kormány intézkedések is eselgések voltak: határozottirányi semerre sem látszott. A termőhelyeken a gazdakkal, a fővárosban közgazdasági tényezőkkel tartott értekezletek után 1898-ban megállapították az e téren követhendő államtvekenyiségi irányok s a végrehajtással egy vendortanárnak bizottat meg. Az eredményeket meg jeleztem; mielőtt a részletekbe becsajtkoznám, némely általánosságokat kell ismeretnem.

Történeti adatok: A komló a sörgyártásnak egyik nélkülözhetetlen nyers anyaga lévén, a természetese tehát szorosan összefügg a sörgyártással. Ausztriában az 1517-ik évtől kezdve lett a sörgyártás általánosan és ott ettől az időtől fogva terjedt el a komló ültetés is. II. József császár idejében (a jobbagyhasználati nyomán) még jobban terjedt a komlóültetés.

Nálunk valószínűleg szintén a fenti időszakban terjedt el a sörfőzés és vele a komlótermesztés: részint betelepülő szász, német, morva, bajor cseh lakosság révén, részint pedig idegen eredetű magyar földbirtokosok külföldi tisztjei, alkalmazottjai útján; Vas megyében valószínűleg Stajeroszvághól jött át a komló.

Hogy a régi magyar világnak is lehetett valami köze a komlóhoz (Humulus lupulus L.) sok elnevezésből, néveljzólók, családi nevekéből, de különösen a helységnevekből is kiteszik, így van: Komló (Baranya m.) Komló (Kozoms m.); Komló-Tófalú (Szatmár m.); 61 Komló (Abauj-Torda); (Eger, Sáros, Tolna, Bars-megyékben); Komlókeresztés (Sáros), Komló-Sellő (Göcsej); Komló-Ujfalú (Szolnok-Doboka); Komlósa (Sáros); Komlósd (Somogy); Komlóskő (Zemplén) s végül Komló-szent-Anna, Kiskomló, Nagykomló, Tótkomló, Komló stb. valószínű, hogy az ország minden részére esik egy »Komló« nevű község. Ezzel szemben csak különlegesen említtem meg, hogy három »Sérháza« nevű puszta van, egy Bácsodroggyénben, s a Torontálban »Sérház« és Sereskd nevű puszták pedig Heves illetve Szabolcs megyéhez tartoznak, többnyire nagyobb községek mellett uradalomban: a melyekben valószínűleg lehetek serfőző épületek egy emberöltő előtt. S ezt könnyen meg lehetne állapítani, míg a komlós helységnevek eredetének már valamilyen történészek képezhetné komolyabb munkáját.

Biztos adatok csak az 1865-ik évről kezdődnek, ugyanis ekkor létesítették az első komlókereteket a helyei uradalomban, nemcsak a utána a futtakai uradalom követte (1870.), a példát. A Királyhágón tui részekben még talán a szász település idejéből ismer-tek a komlót. Ujabb időben — 1868-ban —

Héjasfalván Cseh Sándor birtokos ültetett rendszeresebb komlót. Az 1869-ik évben a szomszédos Segesvárt is telepítették komlót, 1874. Zágomban, 1878-ban Szász-Kézden s Nagy-Szöllősen taláunk telepeket: innen aztán a Küküllő völgyén a 80-as évek elején terjedtek el a komlós kertek; ugyanazon évek végén Maros-Tordában, Alsó-Fehérben s más helyeken.

Már az 1885-iki »Közgazdasági értesítő«-ben dr. Liebermann jelenti, hogy akkor 49 községben 260 hold komlótelep volt 74 birtokos kezén. Egy hold alapítási költsége akkor 720 frt, évi munkáltatási költség 137 frt. Egy kataszteri hold átlagtermése 4-3 q. s 100 kilométerti átlagár 430 frt (!) tiszta nyereség 350 frt.

A 90-es évek elején nagy ára lévén a hazai komlónak, (1893-ban 240-300 frt), szinté tulságosan és terjedelmesen telepítették uj komlókat. Ekkor keletkeztek komlós kertek: Kolozsban, Kis-Küküllőben, Aradon, Torontálban. Utóbbi helyre Martés Lajos tanító hozta át Futtakról a komlót 1892-ben.

Vas megyében 1875-ben indultak meg a felújítások az újabb telepek fokozatosan keletkeztek. A Bácskában a kis termelők 1895-ben kezdték a komlót. A kiindulás Futtakról történt.

A felföldön a legrégebbi telep Pozsony megyében Bohonicon létezett 1868 óta. A többi kert a 70-es években s a 80-as évek elején keletkezett.

Sok helyen már régebben felhagytak a komlótermeléssel. Így voltak kertek Zemplénben (Sárospatak), Árvaiban (Felső-Kubin), Csikban (Csikszereza, Zsögöd), Beregben (Munkács, Dombák), Tolna vármegyében (Lengyel-Pálfa); kiirtották a komlót 1895-1896 után Háromszéken 2 községben, Udvarhelyen 7 helyen, Vasban 7 községben, Torontálban 5 helyen stb.

Az állam kezelésében komlóskertek vannak: kolozsmonostori gazdasági akadémián, az algyógyi- és lugosi földmives-iskolán, a fogarasi ménes uradalomban, a buni telepes birtokon.

A magyar komlótermelési irodalommal foglalkoztak: Papi Balogh Péter (70-es évek elején), Kodolányi Antal, Dr. Nyári Ferenc, dr. Rodiczky Jenő, dr. Liebermann Leó, Imreh Lajos, báró Kemény Béla, Oderszky Lajos, Kozma Ferenc, Réti János, Halmi Nándor.

Terület és megoszlás. Azzal kezdtem, hogy hazánk komlós területe nagyot fejlődött az utolsó 10 évben, ez kiteszik a következő táblázatból: De nevezetes, hogy bár van fejlődés a legrégebb komlós vidéken a Királyhágón tul is, mégis a legújabbkori területszaporodás, a nem is régi telepítésű Alföld, illetve a Bácskára esik:

Terület	Dunán-É. Ösze- tel. vidék. ön			
	Kat. holdakban	1898.	1907.	%
Terület	313	144	154	28
Kat. holdakban	1898.	511	4061	213
Százalékban	1898.	48.04	22.40	24.01
	1907.	28.3	58.3	118.8
				1.6
				100

Az ország minden részén nőtt tehát a terület, úgy, hogy ma már a régi 29 helyett 34 megyében termelnek komlót. A legtöbb területen termelő vármegyék szerint a következőként oszlik meg a terület:

Komlóvidékek	1898-ban		1907-ben	
	Terület	%	Terület	%
Nagyküküllőben	171	26	248	13.8
Bácsodrog m.	54	8.5	1020	56
Zejér m.	21	3.3	91	5
Háromszék m.	24	3.7	64	3.2
Udvarhely m.	26	4	47	2.6
Főbb termő helyek	296	45.5	1470	80.6
Elszört komlóskertek	340	54.3	330	19.4
Összesen	636	100	1800	100

Ezen számokkal meg is jelöltem azon területeket, melyek a hazai komlótermesztésnek jellegzetes vidékei, de vannak még sürűbben kertek Maros-Torda (20 k. h.), Kisküküllő (24 k. h.) Vas (50 k. h.) megyékben, a többi megyékben még ritkábban vannak a komlós kertek, sokszor a fő termelő vidékektől egészen távol!

Mezőgazdasági üzem (birtokos) szempontjából vizsgálva a területet, megint érdekes lesz az 1898-ik adatokat összehasonlítani a mai állapottal:

Terület	százalékban	1898.	1907.
3 holdig s ezen alól	30.5	71.49	
3-10 hold között	28.9	13.40	
10 holdon felül	40.6	15.11	

Hirtelenében a kisbirtokos osztály általános vagyonosodását olvashatnánk ki a jelen évi számsorokból (s a nagybirtokos osztály szegényesedését), de sietek jelezni, hogy a 71.49%-os területfoglalás leginkább a csakugyan jómódú bácskai kisbirtokos osztály érdeme s ez az oka a % szám oly javulásának: mert hiszen kat. holdakban is (mint láttuk) erőteljes a fejlődés!

A törvénynek tehát meg van s annak nagyon is ismertetését egészben kötelességünknek tartottuk, mert hiszen a földműves legjobb barátainak, a mezőgazdaság valóságos jövőinek védelméről van szó, a melyeknek érdekében az állam megtette kötelességét, kell tehát, hogy megtegye kötelességét maga a gazdalközönség is, a saját, jól fel fogott érdekében és segítségére siessen a hatóságoknak, mert csak ott/lehet bíró, a hol panaszos van.

Nem szabad cenzurál megtorlatlanul hagyunk egyetlen fészkeszedést vagy fölbőszítést eset sem, a melytől tudomásunkra jut. Ellenőrzőnéptanácsot is, hogy az iskolákban megtegyék hivatásszerűen kötelességüket és óva ismertessék a gyermekekkel a törvény szigorát. Meg lehetünk róla győződve, hogy

ily módon elég leend egy generáció élete arra, hogy átmenjen népünk vérébe a madarak védelme, ezeké az ingyen munkásoké, a melyek mérhetetlen rovarkároktól mentensk meg bennünk évről-évre.

Földművelési kormányunknak köszönetet mondunk a törvény létrehozásáért, de egy-szersmint már most, a kezdet-kezdetén kérjük, hogy éljen a kibővítési jogával, mert a nemzetközi egyezmény egy igen fontos állatot feleltek ki a védelemből, a mely ha nem is madár, de ennek a törvénynek a keretében kell, hogy tartozzék s ez a denevér, a mely annyit üldöztesnek van kitéve, pedig éjjelen át éppen azt a hivatást tállja be a rovarpusztításban, a mit nappal a fecske.

Ezt a róphartyás állatot szárnyasaink vé-

demi körébe kell bevonnunk, hiszen a népek szemében egy is éjjeli madár lesz az mindenkörön, nem pedig az erlős. Az ő életeleme a levegő, tehát méltán esik egy elbánás alá a madarakkal, éppen úgy mint a cet, a vizék egyik lakója a halak sorsában osztozódik.

Sorozzuk tehát a denevért az öt megillető helyre, mert megteshetik, hogy akkor, a midőn a szárazföldi négy lábú ingyen munkásainak, mint például a vakondok részére megalkotjuk a védelmi törvényt, akkor meg ezek közül feleltek ki a denevért, valamint Liechtenstein herczegségéről megfeledeztek egykoron egy Európa tértképét újból rendező politikai nagybizottság.

Krenedics Ödön.

Külföldi árjegyzékek mindennemű gazdasági gépekről!

UJ! UJ!

Kizárólagos gyártása a Welger-féle szabadalmazott teljesen önműködően működő szalmaprés-elevatoroknak.

UJ!

ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR BUDAPEST

Legtökéletesebb rendszerű GŐZCSÉPLŐKÉSZLETEK, úgyszintén MAGÁNJÁRÓK (úti mozdonyok) cséplési, vontatási és szántási czelőkora (a mozdony után akasztott egy ötlet fogó ekével.)

RÉSZVÉNY TÁRSULAT

Legnagyobb hazai szarmaszerzők

ERŐMŰVÉNY TÁRSULAT

VISSZÓZÓ

A népies termelésben vezetnek a bácskai tót, német, sőt egy magyar község is, a melyekben 2—3 holdas kertek is vannak, kisgazdák kezén. Az erdélyrezi megyékben — különösen a székelyföldön — 600—800 □-öl között váltakozik a népies kertek területe, de akad 1 holdas termelő is! Már kisebb 200—500 □-öles területeken dolgoznak némely torontáli faluban, s legkisebb 60—150 □-öles területeken a vas megyei németek.

(Folytatjuk).

A szőlővirágzásról.

Kedvező időjárási és táplálkozási viszonyok mellett június hó első felében, sőt néha már május utolján eljön az ideje a virágzásnak. A termés mennyiségére következtetni lehetett már akkor, a midőn még csak a rügyeket volt módunkban megtekinteni. A szőlő termése igen sok körülménytől függ, nemcsak a jelen, de az elmúlt évekre visszamenőleg is. Minél kedvezőbbek voltak az elmúlt tenyészeti év klimatikus és táplálkozási viszonyai, annál több és nagyobb termésre számíthatunk. Ha a szőlő rovar és gomba ellenségei ellen erélyes védekezést tétett, úgy azok egyike sem volt

oldalába fut össze, képezve egy mellékfürtöcskét, a kocsány többi elágazása, illetve fürtzerecskéi a főnyélbe találkoznak és alkotják együttesen a virágzatot, illetve később a fürtöt. Ezt a jelenséget fürtalakulásnak, összetett fürtnek nevezzük.

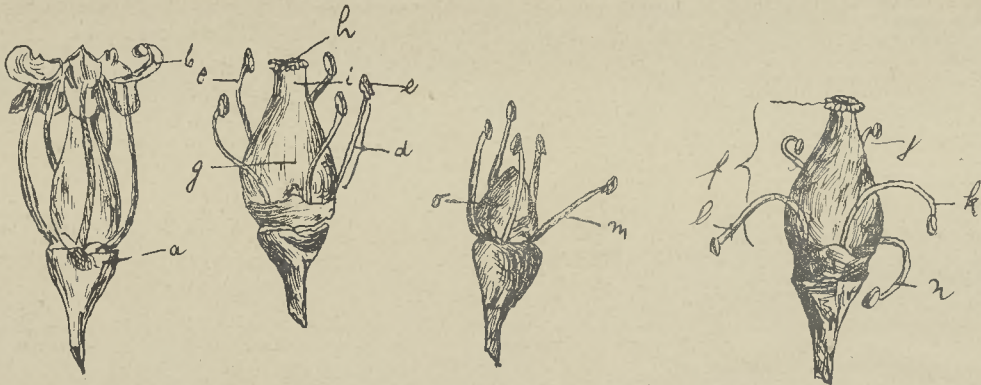
Kiszakítva a virágzatból egyetlen egy virágot s megnevezve figyelmesen, azt a következő négy főrészeire oszthatjuk, és pedig: csésze, pártá, porzó és termőre. Vegyük rendre mind-egyiket külön-külön.

A csésze vagy kehely, melynek rendeltetése volna, hogy a virág fontosabb részei a külsőhatások ellen mindaddig, a míg azok kifejlenek, azaz a termékenyülésre éretté válnak, megvédje (l. 75. ábra). A szőlőnél e szerep a csészéről leesik s így az nem fejlődik ki annyira, mint teszem azt más gyümölcsnemeknél, hanem a szőlő virágján igen kicsiny, a virág alsó részén alig észrevehető őt kis zöldessárga karéjt képez.

A pártá a szőlő virágjának azon része, mely a virágot kinyílás előtt fedi; másnéven bokrétnak vagy sipkának is nevezik. Ez szintén őt karélyu, kivül zöld s belül zöldessárga színű. A szőlő virágja is mint a többi más, ha már ki van fejlődve, kinyílik; csak hogy a míg más gyümölcsnemek virágai felül pattannak szét

ábra f) esnek. Minden egyes virágban rendszerint öt porzó szokott lenni; ez azonban nem zárja ki azt, hogy attól eltérő eset elő ne fordulhasson, mert vannak az úgynevezett bőtermőfajták, a melyeknél 6—8 porzó is foglalhat a virágban helyet. A porzótokok nem egy kerek gömböt képeznek, hanem középtől kis bemélydéssel bírnak, azaz oly képet nyújtanak, mintha két félből lennének összetéve.

A vaczon ülő legfelül eső reá a termő vagy nővirág, a melynek szintén több része van. Az alsó legvastagabb rész a maghón (l. 76. ábra a), a legfelül eső tölcser alakú rész a bibe (l. 76. ábra b) és e kettő közötti karcsubb, rövid rész a bibeszár (l. 76. ábra c). A bibe ragadós anyagával bevonva s ez lehetővé teszi, hogy a reá hullott porzók ott megragadjanak. A termékenyülés a következőképen történik meg. A bibere ragadt himpor csirázni kezd s csiráját a rövid bibeszáron keresztül a maghónba bocsátja le és az itt elhelyezett apró petesejtet, magrügyeket, melyekből a magvak fejlődnek ki, megtermékenyíti. Ha bármely oknál fogva a himporsejt a maghónba nem hatolhat bele, nem történhetik meg a termékenyülés, mi miatt megint mag nem fejlődhetik, azaz leszárad a virág, elrug a szőlő.

75-ik ábra. Teljes virág. 76-ik ábra. A termékenyülés szervei. 77-ik ábra. Elkorcsosodott termő. 78-ik ábra. Rendellenes állású porzók.

képes alkalmazkodni és a szőlő fejlődésére kártékony befolyást gyakorolni, valamint a későbbi esetleg kedvező életfeltételeket hátráltatni. Ez esetben a szőlő termését kifejeleszteni és azt beérlelni képes lesz, ha az idejé is ahhoz alkalmasnak bizonyul.

A szőlőtermés elhelyeződése sem minden esetben egyforma; az függ a már említett viszonyoktól, továbbá a bő trágyázástól, nemkülönben a rendszeres műveléstől, mennél bővebben jut ki a szőlőnek mindezen javakból, annál magasabban hozza a termést. Általánosságban megjegyzendő azonban itt, hogy a negyedik és ötödik levél átellenes része szokott az a hely lenni, a honnan előtör a fürt. Bő vagy igen bő fajtáknál azonban nem ritkaság a 7-ik és 8-ik levél átellenében virágzatot és később fürtöt találni. Eltekintve tehát egyes rendellenességektől, irányadóul ez vehető.

A virág egy kicsinyke kis tányér alakú vaczon ül, és a vaczok egy kis nyelcskével van összetartva; több ilyen apró nyélen ülő vaczkon elhelyezett virág egy hosszabb kocsány-

és hajolnak le, addig a szőlő pártája (l. 75. ábra b) alulról hasad meg s kunkorodik fölfelé az őt szírom, mindaddig, a míg teljesen ki nem nyílt, mert akkor leesik (l. 76. ábra) és szabadon marad a termékenyülő és termékenyítő rész, melyek a virágunk legfontosabb részét képezik. A pártá azért kapta a sipka népies elnevezést, mert a felpattanás után, de a leeresés előtt tényleg sipkaszerűen fedi a porzókat és a termőt.

Átérve most már e két utóbbira, melyek a virágzáskor a legfontosabb szerepet viszik, mivel csakis ezekre van szükség a termékenyüléskor, róluk azt mondhatjuk, hogy a porzók (l. 76. ábra e), melyek a himporzót alkotják, két főrésze oszlanak: a porzószálla (d) és a porzótokra (e). A porzószálat másnéven szálcának is nevezik, melynek végén a portok foglal helyet. A portok a természetben egy gömbösfüfehhez hasonlít, a mely azonban belül apró sejtekkel, az úgynevezett himporsejtekkel van megtelve. Ezek a himporsejtek, hogyha megérnek és a portokok felrepednek, abból kihullva a termőre (l. 78-ik

A szőlő elrugására igen sokféle körülmény folyhat be; a leggyakoribb esetek a következők. Az elrugás oka lehet az, hogy a virágban a porzó és a termő nem egyszerre fejlődnek ki. Rendszerint a porzók szoktak azok lenni, a melyek hamarabb megérnek és felpattanva, tartalmukat kiürítik. A kihullott himporsejteket azonban a termő felgöngyi nem képes, miután még arra teljesen kifejlődve nincsen. E bajon azonban lehet segíteni akként, hogy a rugós fajtákat váltott sorokban olyan fajtákkal ültetjük össze, a melyek virágzása tökéletes és a virágok kifejlődése amareval eggyidőre esik. Így a rugós fajtának később kifejlődő termője a másik fajta porzói által megtermékenyülhet és türtőzt termést hozhat. Olyan fajtákat tehát, a melyek rugós természetűek, egymagukba ne ültessünk el. A leghelyesebb eljárás azonban az, ha a lehetőség kiküszöböljük a rugós fajták termelését.

Tudjuk továbbá, hogy vannak fajták, a melyek magamszétzés mellett jól teremnek, ellenben rövid, csapos metszés mellett rug-

LOKOMOBILOK, GÖZCSÉPLŐGÉPEK, BENZINMOTOROK, ARATÓGÉPEK, TALAJMŰVELŐ ESZKÖZÖK, TELJES MALOMBERENDEZÉSEK, STB. STB.

KIVÁNCIÁRA SZIVESEN KÜLDÜNK ÁRJEGYZÉKET ÉS KÖLTSÉGVETÉST.

MAGYAR KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGNÖKSÉGE, BUDAPEST

nak és vizsont. Hogy itt a rugást elkerüljük, nem kell egyebet tenni, minthogy betartassuk a fajtának megfelelő helyes metszést. Az e rugásnak oka lehet az időjárás is, ha a virágzás előtt és alatta tartós szárazság uralkodik, vagy pedig esős, szeles hideg idők járnak, a fajták termékenyülése gyenge avagy rossz lehet (mézesfehér, fűrmit stb.). Ha nagy a szárazság a virágzási idő alatt, úgy az az eset állhat elő, hogy a sipka, a porzók és termő felől nem bír leszni, azokon rajta szárad és a virágzást tönkre teszi. Más esetben megint az a baj, hogy a porzók állása rendellenes. Ugyanis megeshetik, hogy a porzószárazak nem érnek fel egészen a bibéig (l. 78. ábra j). Ez esetben hiába érnek meg a bibe kifejlődésével egyidőben a portokok és hiába pattannak azok a rendes időben fel, termékenyülés be nem következhetik, mert a porzók a bibe alatt állván, arra alacsony állásuk folytán ráhálálnak nem képesek. Megtörténhetik ezenkívül az is, hogy a porzószárazak kúrv alakban lehajlanak (l. 78. ábra, k, l, n), azaz a portokok helyzetükben lefelé, a maghón alá kerülnek, mely oknál fogva terméskötődés szintén nem következhetik be. Hasonló eredmény áll elő akkor is, ha a porzószárazak nem lefelé konyulnak, hanem oldalt állanak széjjel (l. 77. ábra, m). Termékenyülés ily rendellenes virágzatban csakis a rovarok segítségével jöhet elő, mely esetben a rovar más virágról származó porzót juttat a bibére.

Megtörténhetik azonban az az eset is, a midőn nem a porzóban, hanem a termőben a hiba s e miatt nem történik termés-kötődés (l. 77. ábra).

Minden virág maghonya a megtermékenyülés után növekedésnek indul és kifejlődik belőle a bogyó, a melyen az elszáradt bibe és bibeszárzések nyoma feltalálható. Ha a virágzás után az időjárás kedvező, úgy a gyümölcs rohamosan fejlődésnek indul és a tápanyagok felhasználása a nap és levegő kedvező behatása következtében megpuhul, meglevesedik s a kellő időre megérik.

Az elmondottak után meg kell emlékezni még a mesterséges termékenyítésről, a *keresztelésről*, mely nem egyéb, mint két — kiválasztott, jó tulajdonokkal bíró — töke virágzatának összehozása egymással.

Ilyenről, illetve ehhez hasonlóról, eddig is volt szó, a rugós fajták felemelésénél láttuk, hogy azokat a hajlamosság elkerülése miatt a rugásra más, rendesen termő, jól kötődő fajokkal kell váltott sorokkal ültetni. Itt tehát, miután a rugós fajta termője a másik sorban levő jól kötődő fajta porzója által termékenyített meg, természetes hibriditást azaz keresztetést állott elő. Természetes uton igen sok keresztetést történik évről-évre, úgy, hogy azoknak számát tudni nem is lehet.

Mesterséges keresztelésnél a termelő különböző eszközök segítségével megszedi az egyik fajta szőlőnek a virágot és azzal termékenyíti meg a másik fajta szőlő bibéjét. Új hibridek czeludatos előállításá mindjög, mert általában a különféle talaj- és éghajlati változatokra az eddigieknél megfelelőbb egyedeiket nyerhetünk.

A keresztetés munkájának végrehajtása a következő: A kiválasztott két szőlőfajta egyikéről a virágban kieszűrik a porzókat, meg mielőtt azok felrepednének és meghagyjuk a termőt. A másik növényről úgy a termőt, mint a porzókat meghagyjuk, mivel ez utóbbi növénynek a himporára van szüksé-

günk. Ennél előzetesen a virágban kotorászni nem volna jó, mert könnyen tönkretehétünk a porzókat. A mint tehát a sértetlenül maradt virág sisalkja lehullott és a portok felrepedt, finom szőrecsettelt azokról a himpor összegyűjtjük és az anyanövény termője felett a port a megtermékenyítendő töké bibejére belerázzuk, úgy, hogy az eset a bibehez hozzá ne érhesen, nehogy megsértsék. Igen valószínű, hogy ezen eljárás mellett a kiválasztott termő meg fog termékenyülni és a várt bogyófejlődés be fog következni. Hogy azonban a keresztetés a maga tisztaságában megtartható legyen, azaz hogy hozzá idegen porzó, a szél vagy rovarok segítségével ne juthasson, kell, hogy a keresztetés alatt álló két nembeli virág tüliszóvettel kötéssék be. A védő tüliszóveteket levehetjük a himvirágról akkor, ha a termékenyítést befejeztük. A növirágon ellenben, azaz a termékenyített bibén, rajta hagyjuk a tüliszóveteket mindaddig, a míg a bogyók egy bizonyos nagyságig, mondjuk sörét nagyságig, ki nem fejlődtek. A hol üvegház van, ott a hibriditást sokkal könnyebben lehet keresztülvinni, ez azonban, mivel csak elvetve egyes helyeken található, arról szólni nem lehet. A kiválasztott tökéket keresztetést bogyóit az egész tenyészidő alatt óvni kell minden veszélytől.

Ballay Jenő.

KÖNYVISMERTETÉS.

Szölművelési kité. Vinczellérek, gyakorlati szölművelések és kisebb szőlőbirtokok használatára. Irta rudina Molnár István országgyűlési miniszteri biztos. Nyomatott Schmidl Sándor kő- és könyvnyomdájában. Ezen hasznos és általánosan elterjedt kis szakmunka immáron az ötödik javított kiadásban jelent meg az eddigivel finomabb papírral, díszesebb előállításban és több helyen a szövegében kibővítve. Különösen az lett dolgozva az amerikai alanyfajtáknak és azok adaptációjának fejezete, ahol minden egyes talajnemre a legalkalmasabb alanyfajtákat lettek megjelölve. A mű ára 1 korona 20 fill., mely vagy a szerzőnek (Budapest, Földművelésügyi minisztérium) vagy pedig ily. Nagel Ottó könyvkereskedőnek (Budapest, Múzeum-körút 2.) küldendő be. 1 kor. 50 fill. előleges beklüdesse ellenében a könyv ajánlván keltetik meg a megrendelőnek.

Magyar mézárósok és hentesek kongresszusa Budapesten, 1907. husvétit hétfőn és kedd napjain. Függlekél a hisupari kiállítás. Összeállította *Kondromi Sándor* főtitkár. Kiadta a kongresszus titkára. A kongresszus a következő kérdésekkel foglalkozott: 1. A hus fogyasztási adó. 2. A husszemle és vágóhid használati díjak. 3. A jövedelmi és fogyasztási adó együttes fizetése. 4. A vágóhid és üzem munkatörvények. 5. Az állatvizsgálat. 6. A bőr- és fagygyűrtékesítés kérdése. 7. Katonai közszállítások. 8. Vágó állatbiztosítás. 9. Tanoncoktatás és továbbképzés. 10. A kontár ipar. 11. Az amerikai és növényi szirok verseny. 12. Hitilég és hitelrész. 13. Vágó szövetkezetek. 14. Jóságdrágaság, állatnevelés, állattenyésztés. 15. A hisuparok szervezkedése a mézárósok és hentesek ország szövetségének megalapítása. Függlek: A hisupari kiállítás. Ez a munka bennünket gazdákat nagyon közelről érint, mert egy nagy gazdasági produktumnak, a husnak érté-

kesítési előlátit ismerteti. Érdemes nagyon az elolvasása, amit azzal is fogunk igazolni, hogy mutatványzásmal is fogunk egyes részleteket közölni. Beszerezhető a *Mészárosok és Hentesek Lapjánál* Budapest, 2 korona beklüdesse ellenében.

KÉRDÉSEK ÉS FELELETEK.

Kérdés. A baromfiesség helyes keveréke. A napontik megemészthető és 50 kg. élő-súlyra és a léftentásra szükséges és helyes baromfiesség a következő összetételű: a) 1 1/2 — 2 kg. és b) 2 1/2 — 4 kg. élő-súlyu tyúkokat véve alapul:

szász-nyusz	hamu	protein	szén-	szór	hőfejlesztő	láp-(fené-	nyárny
			hidrát		érték	láp-(fené-	nyárny
a)	3-90	0-15	0-50	2-95	0-30	7680	1: 7-4
b)	2-80	0-10	0-40	2-00	0-20	5300	1: 6-1

Kérem t. gazdátársaimat, szíveskedjenek nekem a fentemlített arányok szerint ily elegékeverék-receptet összeállítani, mely a legmegfelelőbb. Rendelkezéseimre állanak: húsbúzt, kukorica, buza, zab, árpa és esetleg ennek darái és korpái, azonkívül burgonya, borsó, cirok-, napraforgó- és kender-mag.

Azután a léftentásra fentebbi említett arányoktól eltérőleg, mely keveréket ajánlják tavasszal, ősszel, nyáron és télen, a nélkül, hogy a baromfi ehlizson és tojáshozama csökkenjen, adagolgtatni? A tojás és sok megtermékenyített tojások hozama a főzél. Lágylegéséget, némely állattermékkel elkészítettelt (tej, sonyavtje stb.) nem alkalmazok. Apró széndarabokat, kavicskákat, stb. minden udvarban az etetőtkben a baromfi ad libitum találhat. Luczerna és lóhere van bőven, ugy-szintén répa- és zöldségfélék. Napontik háromszor etetek és a baromfi kaparása is kényyszeritem. Sajnos, csak 6 méter széles és 35 m. hosszú kifutóm vannak, a mit szinte kérek tekintetbe venni. Kaparó helyiség minden udvarban van. *bárá W. S.*

Kérdés. Mely buzák bizonyultak télállóknak az idén?

En gazdaságomban 3-féle buzát vetek. Tiszavárdekit, diószegit és somogyi tarbuzát. Január elején a hó buzáimról eltakarodván, 2 hétig 14—15 R° hidegnek voltak kitéve. Mindhárom buzafajta sása elragyott, — de tavasszal mind a három kihajtott, — tehát télállóknak bizonyult. Mily tapasztalatokat tettek egyebütt ezen buzafajtákkal és más fajtákkal? *J. P.*

Kérdés. *Meszelőgépek eldugulása.* Beszerzetem magamnak egy meszelőgépet, mert az ismeretes munkáshány miatt erre utalva lettem. A meszelőgép permetezője azonban minduntalan eldugul. Mit tegyek, hogy ezen kellemetlen munkahátráltását elmuldozom? *Sz. V.*

Kérdés. *A czukorcirok mint takarmány.* Egy ösmerősnő ajánlatára, czukorcirokrot vetettem, mely szépen kikelt, takarmányozásra akarnám fölhasználni, de mivel nem ösmerem hatását az állatokra, erre nézve kérem szíves válaszokat megadni. 1. Zöld takarmányozásnál miféle állatokkal lehet etetni, növendékmarha, tehén, ökör, ló, nem okoz valamelyiknél föllúvdást?

2. Abban az esetben, ha zöld takarmányozásnál nem tudnám fölhasználni, száraz takarmányozásra lehetne-e használni? és hogy etelve, szálas vagy széskázott állapotban? tisztán vagy más egyébbel vegyítve? *S. Cy.*

Milyen takarmány répagot használjunk?

Linhart György tanár ur a m. kir. növényélet és kertjani állomás vezetője írja:

Az impregnált répagam már hosszú idő óta jó hírnévet örvend, főleg azért, hogy gyorsan és egyenletesen kel ki. A gyors kikelés következtében a fiatal répagóvnyéknak erőteljesebben fejlődnek. Ez oly elváltzhanian lény, a melyet legelőknél nem lehet.

Ezen tények világosan rámutatnak arra, hogy csakis **selektált répagából származó impregnált répagót vessünk!**

Annál is inkább, mert az összehasonlító kísérletek is beigazolták, hogy az **impregnált** magból nyert répag sokkal tovább és jobban tartják magukat, mint a nem impregnált magból.

KERPELY KÁLMÁN gazdasági akadémiai tanár ur szavai:

„Úgy tapasztaltam, hogy az impregnált mag gyorsabban fejlődik, erőteljesebben csirázik, korábban kell ki a földből, mint a nem impregnált mag.”

MAUTHNER ÖDÖN, cs. és kir. udvari magkereskedése.

Felelet. Yohimbinn a lótenyésztésben czimú kérdésre.

A feltett kérdésre általánosságban igennel felelhetek, azaz a Yohimbint lovak potenciájának emelésére is lehet használni nemkülönböztetve. Az alkalmazást magát legjobb állatorvosra bízni, mert a helytelen alkalmazásnak lehetnek káros következményei.

A konkrét esetben kérdéses, hogy használ-e majd ezt a "csodaszere"? Mert, csodák nem léteznek. Ezzel azt akarom mondani, hogy a hol valami organikus baj a meddőség oka, bármely részről is, nincs az a csodaszere, a mely — hogy a közismert reklámvilágon szóljak — az elgyengült erőt helyreállítani képes. Tekintettel arra, hogy a kancák sárlása rendes és hogy több kancáról és egy csodóról van szó, valószínűbb, hogy az utóbbian van a hiba. Ha a csodór nem szervei egészségesek, maga a csodór is teljesen egészséges, úgy ajánlatos Yohimbinnel kísérletezni, mert az épen ilyen esetekben szokott, a tapasztalatok szerint használni. Ha ez a kísérlet sem használ, legjobb lesz új csodórt beállítani.

Vámos Jenő.

Felelet. Legjobb burkolat löstállókba cz. kérdésre.

A fenti kérdést többféle szempont figyelembevételével kell megoldani.

Trágyatermelési szempontból legjobb a vízhatlan burkolat, mert ebbe a húgy, mint a trágya legbecselesebb alkotórésze, nem szívódik belé, hanem lefolyik az elvezető csatornán a trágyagödörbe. E szempontból tehát első helyre kell helyezni a beton, aszfalt, kőburkolatot, kevésbé megfelelőnek kell mondanunk a téglaburkolatot, legkevésbé jónak, sőt kárhözlatandónak kell tartanunk a sáhlást. Egészségi szempontból szintén elítélendő az oly állások, melyek a vizeletet beszívják, mert ott a húgykiválasztók bomlásnak indulnak s gázalku bomlásterményiek betáplálják, befertézik a lovak levegőjét. Legrosszabb tehát e szempontból is a deszkaburkolat, jobb az agyadöngölet és téglá, legjobb a kő, beton stb. A kőburkolatoknak azonban van egy nagy hibájuk. Az amlom t. i. az ily talajon, különösen, ha nedves, nem nyugszik szilárdan, hanem folyton csuszál, s ennek következtében a ló minden lefekvés felkelés alkalmával az elcsúszás, esetleg lábtorés veszélyének van kitéve. A mely ló pedig egyszer már elcsúszott, az fél, remeg az ily alapon s ennek következtében tökéletesen nem nyugodja ki magát. Ezeknek előrebocsátása után kétféle alapzatra hívjuk fel különösen a kérdéstevő figyelmét. Jól megállja helyét löstállókban az agyadöngölet, feltéve, hogy az a lehető legkeményebbre van ledöngölve s másodsor, Hogy minden

második évben az állás friss agyaggal pótolatik, a régi pedig, melyet a vizelet átjárt, a trágyadombról vitetik.

Még megfelelőbb, bár költségesebb is amaz állóhely, melyet olyképp nyerünk, hogy kemény fatuskákat helyezzünk egymás mellé szorosan, tengelyekkel függőlegesen s azután a közöttük maradt hézagokat, valamint a felületet kátránnyal leöntjük. S—l J—f.

Felelet. Heremagvak együttes vetése árpa és zabbal czimú kérdésre.

Volt alkalmam egy nagyobb uradalomban kevert vetéssel létesített heréseket látni. Bárhol is (a heretáblán) sürti komplett volt a here, a sorokban nem megszaktiva, hanem egyenletes elosztottsággal állottak a herenövények. A mai nehéz viszonyok közt, a midőn munka megtakarítása a jelszó, azt hiszem ezen egyszerűen tökéletesen bevált heretvetési móddal időt és pénzt takaríthatunk meg.

Dolcsák Róbert.

Felelet. Telefon oszlopok impregnálása czimú kérdésre.

A fenyőfa oszlopoknak végeit 2—3 százalékos rézgálicz (kék gálicz) oldatba kell mind az ideig áztatni, a míg csak a gálicz oldat oly magasságig föl nem szívódik, a mennyire az oszlop a földre jön. A főlészár elég gyorsan következik be, — de csak akkor, hogy ha a fenyő oszlop nincs lekérgezve. Lekérgezett oszlop végeken a felszívódás lassu. C.

HIREK.

Időjárás. Az időjárás a gazdasági növényekre ez időszerint kedvező, a mennyiben a pünkösdü kielégítő 20 millim. eső után volt ismét 26—28-ikán éjjel kevés jéggel zivataros bő eső, csapadékokban tehát ez idő szerint hiány nincsen, sőt szükséges volna egyelőre, csepp időre szárazabb idő, hogy a tengeri és egyéb kapálási munka és szén munkát végezhető lenne. A kalászos vetések a pünkösdü eső óta legnagyobb részben javultak, szép, sötétbarnó zöld színt nyertek, van azonban még elég sárgás színű buza és árpatvetés is van sok oly hitvány, csemevész, ritka, dudva

fölül ellett buza még most is, a mely jó reményesből hagyatván kiszántatlanul, a mely némelyike 1—3 mázsáig adhat legkedvezőbb esetben. Mutatkozik azonban már most is az általam már jelzett rozsdá észleltetőbb mérvben. Hogy az mennyiben fog terjedni, mennyi kárt tesz, majd a jövő títka, az ezentuli időjárástól függ ez. Munkás viszony a legrosszabb már most is. Munkást nem lehet elegendőt kapni, a sok kapálási, szőlő, széná munka pedig folyamatban sőt hátra van. Napszám ferinek 3 korona, de kérnek 4, sőt 4-50 koronát már most. Ha meg nem kapják, inkább nem dolgoznak, lopták a piacon a napot. Hová vezet ez?

Jásznagykunszolnokmegye, 1907. V. 29.

Nagy.

Osztrák mezőgazdák gyűlése. A mezőgazdasági középpont vasárnap tartotta évi közgyűlést. *Hohenblum* lovag előadott az a kérdést vetette föl, vajjon a középpont csak mint szakegyesület dolgozzék-e tovább, vagy pedig a legnagyobb energiával és esetleg a legradikálisabb eszközökkel miködők-e közre, hogy a mezőgazdaság jogos követeléseit a képviselőházban érvényesüljenek. Hosszabb vita után elhatározták, hogy az agrár képviselőknél bizonyos szabadságot megadnak taktikai eljárásuk dolgában, de egyuttal utasították a középpontot, hogy minden rendelkezésére álló eszközzel képviselje a mezőgazdák érdekeit. Az *elnök* rámutatott azokra a nagy sikerekre, amelyeket az agráriusok minden országban a legutóbbi választásoknál elérték. Az agráriusok, ugymond, nem félnek a szo-

Vesebajoknál, a húgyhólyag bántalmainál és köszvénynél, a czukorbetegségnél, az emésztési és lélegzési szervek hurutjainál

a Bór és Litthon tartalmu

Salvator-forrás

kitűnő sikerrel használtatik. Eforrás kiváló tulajdonságai:

Húgyhajtó hatása.

Kellemes ízű.

Vasmentes.

Könnyen emészthető.

Teljesen tiszta.

Állandó összetételű.

Első rangu gyógyvíz és diateitikus ital.

Különösen oly egyéneknek ajánlatos, a kik ülő életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi verőességben, máj- és veseizgalomban vagy húgysavas lerakódásokban, vesehomok és vesekövek képződésében szenvednek.

Orvosi szakvélemények, gyógyszeredményekről szóló bizonylatok s egyéb forrásleírások ingyen, bérmentve állnak rendelkezésre.

Szinye-Lipoczi Salvatorforrás Vállalat
Budapest, V. Rudolfparkpart 8.

Hazai termék! **Hazai termék!**

a Mohai **ÁGNES**-Forrás.

Elsőrendű természetes szénsavas natrontartalmu ásványvíz.

Ídegos gyomorhaj, légeso-, tídő-, gyomor- és bélhurut, csalánvadás, vese- és hólyagbántalmak esetében kitűnő eredménnyel használhatók, kellemes borítz. **Fl. 10 Hiteles üvegekben 35 fillér.**

Úres üvegeit 8 fillérért vissza.

Mindenütt kapható. A forráskelőség.

Forrást: **ÉDESKUTY L.** osztrák és királyi udvari szállóházi.

Budapest: **ÉDESKUTY L.** osztrák és királyi udvari szállóházi.

Telefon 16—32. Erzsébet-tér 8. Telefon 16—32.

FELHÍVJUK a t. ez. gazdaközönség figyelmét a **BUDAPESTI Gyapju-aukciókra,** melyek idei első sorozata f. 6. július hó 10-én veszi kezdetét.

Az aukciókra felkaldótt és „Gyapjuárverési vállalat Budapest, Dunaparti terepályaudvar” czimzett gyapjuküldemények a M. A. V. összes vonalain tetemes díjkezdvevényben, valamint ingyen rakározásban részesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál.

Gyapjuárverési vállalat

Heller M. s Társa

Budapest, V. ker., Erzsébet-tér 13. sz.

Minden gazdaságban nélkülözhetetlen eszközök

az országszerte első helyen elismert kitűnő szerkezetű és legolcsóbb

„Eredeti Kalmár-rosták“ len- és heremagtisztító-gépek.

Elsőrendű hazai anyagból czidőszert 15-féle nagyságban, különböző szerkezetben a gazda minden követelményeknél legjobban megfelelő általános tennény tisztításához berendezett különleges gépeket, szelők, és magválasztó rostákat, kézi vagy hajtó-erőre alkalmazva. — Ez évi újdonságainkról sziveskedjék ingyen árjegyzéket kérni. — Minden esetleges kérdésekre azonnal és díjtalanul válaszolunk.

KALMÁR ZS. ÉS TÁRSA különleges terménytisztító gépgyára Hódmező-Vásárhelyen.

Telefon 69. szám.

1905. évi Nagy-Enyeden állami arányéremmel kitüntetve.

Sürgönczim: Kalmár-rostagyár.

czialistáktól és leszavazzák őket, ha az agrár érdekek ellen mernének fellépni (lám-lám, hogy összetartanak az osztrák agráriusok — és nálunk? Szork.). A közgyűlés köszöntet szavazott Beck báró miniszterelnöknek, mert megígérte, hogy lépéseket fog tenni, hogy a magyar kormány Budapesten lejtara a halárdöztületet és tisztnek hosszú lejáratu eladását, a mi igen helyes is volna. Ezután Bouquoy gróf volt földmívelésügyi minisztert megválasztották díszelnöknek.

A Nyugatmagyarországi Földmívelő Gazdasági Egyesülete minden év tavaszán tartja rendes évi közgyűlést, de tekintettel arra, hogy működési köre három megyére (Vas, Sopron, Moson) terjed, a közgyűlést minden évben más-más helyen rendezik; tavaly Szombathelyen volt, az idén Sopronban június 8-án lesz. Jövőre talán Magyar-Ovárról vagy Nyugatmagyarországnak egy másik városában. Az idei közgyűlésen, ha csak valami előre nem látott körülmény ebben meg nem akadályozza, az egyesület elnöke, Zichy Aladár gróf, a király személye körüli miniszter fog elnökölni, míg a szintén közhírti egyesületi védnök Esterházy Miklós herceg, valamint a földmívelési miniszter, az egyesület tiszteletbeli tagja is remélhetőleg részt fognak venni az egyesület és a Nyugatmagyarországi kispagizák ezen ünnepén.

Az Ungvármegyei Gazdasági Egyesület közgyűlése. Az Ungvármegyei Gazdasági Egyesület 1907. évi május 31-én délután 3 órakor tartotta a vármegyeháza nagytermében ezidei közgyűlést.

Kötelező gazdasítási nyugdíjazás. A következő levelet vettük:

A ki jövőjével csak kissé is törődik — bizonyára gondolt a nyugdíj kérdésére, — mert tekintettel arra, hogy a kisebb javadalmazások gyak. gazdasítási fizetési alig-alig elegendők az életfentartásra, — úgy az öreg napokra való gondoskodásról szó sem lehet. Készséres érdeklődéssel kellene tehát a nyugdíj kérdésével foglalkoznunk. Ha azt akarjuk, hogy érdekeink kellőleg megóvassanak, — törődjünk többet azokkal és mindent éberséggel, ne pedig télenséggel kísérjük.

A gazdasítási egyesület, a kötelező gazdasítási nyugdíjazás érdekében már memoran-

dumot is terjesztett a földmívelésügyi miniszterhez. Érdeklődésünk sulypontja most oda helyezkedik, vajjon e memorandumban a gyak. gazdasítási tevékenység általában említésre méltó-e? És ha nem tételtet, — kit terhel a mulasztás, mint bennünket? A nyugdíj törvény az osztrák magánhivatalnokok nyugdíj-javaslat intencióinak megfelelően kerülne törvényhozássá elé.

Persze előre is jelezte, miszerint sok idő kell, míg törvényjavaslat alakjában a törvényhozási testület elé kerül, ezen időt a gyak. gazdasítási tevékenység és a kívánalmak minden oldalról megvilágíttassanak és szükséges volna az osztrák magánhivatalnokok nyugdíj-biztosítási törvényét megismerni.

Tehát nem késő, — jogos igényeinket mi meg érvényesíthetjük és első feladatunk legyen családunkról, gyermekeinkről és magunkról gondoskodni.

Összetartásban az erő, — a széthúzás pedig az erők szétforgógaloslati eredményezi.

Bács-Topolya, 1907. V/27.

Dolezsálek Bóbert.

Nemzetközi Sütő-, Czukrász- és Rokonipari Kiállítás (május 28 — július 15.). Kedden nyílt meg a budapesti városligeti iparcarnokban József főherceg és neje, Augustia főhercegnő védnöksége és jelenléte mellett ugyiszintén Kossuth Ferencz keresk. miniszter és Sztörényi államtitár és nagyszámú közönség jelenlétében a nemzetközi sütőipari kiállítás. E kiállítás, mint a legtöbb ipari kiállítások létrejötté, Gelléri Mór kir. tanácsos aktivitásának köszönhető. Igen szép és histologiailag remekül rendezett kiállítás ez és kezdve a lisztől egész a legmodernebb gyomorerősítőig minden, a mi ezen szakmába vág, egész az inyenec gyomra által megkívánandóig az mind látható és megjelölhető. A malomipartól Gerbeaud legfinomabb bonbonjig minden tárgy szépen csoportosítva megtekinthető. A tanulságos kiállítás látogatását melegen ajánljuk.

A hadsereg ellátása. A földmívelésügyi kormány évek óta abban az irányban fáradozik, hogy a katonai élelmezési raktárak közvetlenül a gazdaktól szerezzék be szükségleteiket. A gondelmű és a közös hadügyminiszter átirattal értesítette a m. kir. földmívelésügyi minisztert, hogy az összes élelmezési raktárak már elkészítették jövő évi szükségleteik jegyzékét s azt az egységének és szállítási feltételekkel együtt a gazdakkal való legszélesebb meghirdetés végett, az összes gazdasági egységekhez megküldötték. A földmívelésügyi miniszter felhívja a gazdasági egységek figyelméire, hogy nemcsak tagjaik, hanem a működési helyükön levő sajtó útján is teregek közzé az élelmezési raktárak szükségleteit, hogy az érdektel gazdák eladási készleteit ez uton jól értékesíthessék.

Gazdasági cselédek kiüntetés. Az esztergomi Pápnévelde bozoki uradalma szolgálataiban álló és 40 évet eltöltött Priboj József és Gutten Pál cselédeknek e hó 26-án eléltt adták át a földmívelésügyi miniszter által kiadott 100—100 koronát és érmekeket néhány buzdító szó kíséretében, az uradalmi tiszttség és szépszámu közönség jelenlétében.

Birtokparcellázás. Festetics Tasziló gróf a vasvári, hodászi és ollári uradalmát örökösön parcellázva eladja, ha a birtoktestek egész területére és minden tartozékára vonatkozólag. Az eladást a földmívelésügyi miniszter közvetíti és a venni szándékozók május végéig jelentkehetnek Barabás Istvánnal, Vasvárojt.

Selyemfonó-intézet Makón. Makó városának régi óhaja teljesül a közel jövőben, mert a földmívelésügyi miniszter a városához intézett leiratában tudatta a várossal, hogy az országban legközelebb felállítandó selyemfonó-intézetet Makón fogja felállíttatni.

Műtrágyakartel. Az osztrák és magyar műtrágya-gyárak kartelirányálása eredményre vezetett. A kartel olyképen újított meg, hogy a magyar és osztrák gyárak elkülönítve állanak kartelben, de egy közös központi vezetőségnek vannak alárendelve.

Gépészek munkaközvetítése. A Szakképzett Gépészek Országos Szövetsége a legutóbb tartott választmányi ülésen tárgyalta azokat a visszafizetéseket, melyeknek a munkát kereső gépészek az áldozatai. A szövetség ezen állápotoknak véget akar vetni s e célból elhatározta, hogy a munkaközvetítést egészen díjtalanul fogja teljesíteni. Géptulajdonosok és gépészek bátran fordulhatnak a szövetség titkárságához (Szentkirályi-utca 28., II. 12.), a ha olcsók megbízható jó helyeket és gépészeket közvetítenek, már csak azért is, mert az alapszabályok értelmében szociáldemokraták gépészeket közvetíteni tilos.

A magyar kir. államvasutak gépgyáranak vezérigénysége raktártelepén (X., Kobányai-ut 25. szám) f. é. június 10-től f. é. június 10-ig 15-ig motor és aratógép kezelési tanfolyamot rendez, melyre a gazdaérdeklődőket szívesen látja. Írásbeli jelentkezések a vezérigénységekhez intézendők.

Központi Vásárcsarnokba vidékről érkező élelmiszerek heti árjelentése.

(Gutwillig Ármin Budapest, Központi Vásárcsarnok élelmiszercsoportjának jelentése.)

Budapest, 1907. május 30.

Húsfélék: Vidékről érkezett marhahús I. leje 60—70 K 1-a hűtője 100—130 K, 1-a borjúhús eleje 120—140 K, 1-a hűtője 130—150 K, borjúhús hűtőben utólevonás nélkül 106—116 K, sertésusz szalonna nélkül 130—140 K, sertésusz szalonnával 126—136 K, füstöltus 1. —1.60 K, szopós malac — K, süldő — K, birkahús — K, mm-ként.

Vadfélék: vadsertés 80—100 K, őz 140—150 K, Bányások — korona páronként. Szarvas — K dmvad — K kg-ként egészben.

Nyul darabonként — K süldő — K fogoly — K fázán — K, szalonna — K páronként.

Baromfi öreg tyúk 2.60—3.00 K, fiatal sótnai vagy csirke 3.00—4.00 K, fiatalabb rántani való csirke 2.40—3.50 K páronként.

Vágott baromfi: I. lud 1.20—1.30 K, II. 1.10—1.20 K, kacsa 1.30—1.40 K, pulyka 1.20—1.30 K kgként.

Tojás: Bácskai 63 K, egyéb magyar 62 — K, erdélyi 62 K lidánként 1440 drb.

Téjtermékek: Szövetkezeti tea 3.00 K, 3.00—3.60 K, II. 2.80—3.40 K, főzvajr 2.80 K, túró —30 filler kgként.

Burgonya: rózsá 3.70—4 K, sárga 5—5.50 K fe héz — mm-ként vagonátalékban. Spárga behozatala nagy, az üzleti irányszat nagyon lanyha.

„AGRARIA”

magyar gépforgalmi részvény-társaság,
a szab. osztr.-magy. államvasut-társ.
resiczai mezőgazdasági gépgyáranak
vezérigénysége.

Mezőgazdák különös figyelmébe!
EGYETEMES ACZÉLEKÉK!

**Tiszta aczélanyag
saját hámorainkból.**

Előérhetetlen tégelyaczél-ekefek.
Pánczélaczél-kormánylemezek.
Magasított aczél-ekefek.
Porvadász kerekék.
Aczél — gerendely.
Csak kitémasztott nyereszkeretelt bíró taligát szállítunk.

Elkegyártás terén legelső rangu magyar gyártmány felállítására — még a legkevesebb idegen gyártmányokat is.

Kérjük árjegyzékét — mivel ez az összes talajmélvelőgépeket terjedelmesen ismerteti és egyáltalán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes, szakszertű és minden gazdának értékes felvilágosításokat nyújt és díjmentesen küldünk.

„AGRARIA” Budapest, V., Váci-ut 2
Sürgőnyezim: „AGRARIA” Budapest

Agraria

Gazdasági gépek

árjegyzékét

Kérje
minden
gazda
az összes
Ekék
vetőgépek
gőzszepők
malotok stb-rl

Levélcozim: Agraria Budapest, Váci-ut 2.

Agraria

A BUDAPESTI M. KIR. ÁLLAMI VETŐMAGVIZSGÁLÓ ÁLLOMÁS.

Vetőmagvak ólomzárólasa.

Budapesten, 1907. évi május hó 29-én.

A budapesti m. kir. állami vetőmagvizsgáló állomás az 1906-1907. évi május hó 29-én...

Table with columns: Sorozatlan, Ólomzárólató fel, Lak helybe, Lombarvuk, Lehete, Egyébe, Összesen. Lists various seed suppliers and their quantities.

A hazai mezőgazdaságra káros amerikai herék magvakát a magvizsgáló állomás nem ólomzárólasja.

Szesz.

Az irányzat e héten is változatlan szilárd és élénk volt és jó vételkedés és szilárd bécsi kontingens nyersárjegyzékek mellett több vétel finomított szesz adózva 154-155; adózatlanul 55-56 K.

Élesztő szesz adózva 153 K, adózatlanul 54 K kelt el nagyban.

Denaturált szesz hordóval 44.50-45 K kelt el. Mezőgazdasági szeszgyárak részéről kontingens nyersszesz adó termelő állomás 50.50-51 K kelt el.

Budapesti jegyzés nagyban: Finomított szesz adózva 154-155 K, adózatlanul 55-56 K.

Table listing various types of spirits and their prices, including denatured spirits and different grades of spirits.

Vetőmagvak.

(Mauthner Ödön tudósítása.)

A lefolyt hét elején a különböző magvak kelendőse a jelen időszakhoz mérten teljesen kielégítő volt, a hét végén azonban oly nagyon elcsodésodott az üzlet, hogy fele-akkora volt a forgalom, mint a megelőző héten.

Jegyzések nyers árúrtól 100 kilónként Budapesten: Lucerna, elsőrendű, világos minőségű 130-140; Muharung 21-23; Czukorcsizrok 10-12; Pohánka (hajdina) 16-18; Vörös köles 18-20.

Gazdasági cikkek árutorgalma.

A Gazdasági Lapoké határjelentése e hét üzleti forgalmáról.

Készáru-tőzsde 1907. május hó 31-én.

Table showing commodity prices for various goods like flour, oil, and other staples, with columns for different grades and prices.

Kimutatás

a hazai nyilvános áruraktárak és szövetkezeti gabonáraktárak gabona és őrlemény forgalmáról és készletéről.

1907. május 18-tól május 25-ig.

Large table showing grain and flour stocks and trade in public granaries and cooperatives. Includes sub-sections for 'Készlet és forgalom' and 'B) Szövetkezeti áruraktárak'.

Lapfőigazgató és felelős szerkesztő: Ordódy Lajos.

Két birtok eladó!

Budapesttől 1 órányira vasút-állomáson 555 magyar holdas, 80 hold szőlős, sík fókote, zöldség és épületekkel ellátott birtok 150,000 forint 30,000 forinttel eladó. A másik Kassa mellett 970 magyar hold sik területen, kastélyval és kello épületekkel 225,000 forint, 115,000 forint tőherral kapható.

Utolérhetetlen teljesítésben és könnyű járásban! Új gabonaráratógép „Handy” Szénaforgatók - Lógereblyék Új fűkaszázó „Darling” UMRATH és TSA BUDAPEST, V. KER., Váci-körút 60. szám.

ÚRL REZSŐ sertésbizományos Budapest, VIII., Békocsai-utca 12. Tel.: 197-06, 78. Sertéseket sovány és hizott állapotban a legmagasabb napi árakon értékesítik.

ELADÓ egy drb használt 12 lóerejű locomobil (Clayton & Shuttleworth) és egy drb járgány 4 lóerejű a tapolczai vasútállomásra szállítva. Tudakozódhatni: Tapolcza - Szt. Györgyhegyi Bazaltban, POZSONY.

Advertisement for Brausweller János watchmaker. Features an illustration of a pocket watch and text: 'MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVŰ ÓRAÜZLETE. Alapítva 1847. Brausweller János Szegeden. Órák, EKSZEREK 10-évi jótállással RÉSZLETFIZETÉSRE. Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközölhetnek.'

A „Miskolczi Hitelintézet“ áru- és terményraktáraiban az ez idei

XV-ik évi gyapjuvásár

beraktározással egybekötve 1907. évi június hó 19-ik napján tartatik. Részletes felvilágosítással szívesen szolgál a „Miskolczi Hitelintézet“ részvényláraság igazgatósága.

Ülányomat nem díjazatik.

6 első díjjal és ezhat éremmel kitüntetelt

KÁLLAI LAJOS

motorgyárban
Bpest VI., Gyár-u. 28.
régí házában VI., Gyár-u. 50.
a leghírevesebb benzínlocomobil ösöplő-készítők kaphatók.

Teljes jóállítás kitünő ösöplésérel!

Ezen motorokat minden gazda hátsógi engedély nélkül, masza kezelheti, csomagolásiás házak között is.

Használt gépjeggek beszereltetnek.

Olcsó árak részletek. Árjegyek ingyen.
KÁLLAI-féle motorosáji-ö-
Készítők bizósvitványok tanúsága szerint kitünő sikereit működésük az ország minden részében, főbbök között: BARD Kemény József ur-nál Maros-Nádas; Zeykivari Zovik Dániel főkapán ur-nál N. Knyed utn.

2400 hold

vasmegyei bírtok, kastély, park, gazdasági épületek, felszerelés, termés és öntöködő vízvezetékkel; egyben, esetleg részletekben olcsón eladó. — Kálcsa, Gauzer Sándor.

TÖKNAG.

Sok éven át általán nagy sikerrel megcsinált szünke Indiá Namuth és vörös Chinai keresztéséből származó mag nálam kapható. Termésény kiválóan eltartható és bőtermő. Kijója 3 korona. Tarnai Bertalan földb. Apostaj, Pestmegye. Megrendelésnél kérem a hirdetésre hídeltésnél vártokzni.

Birtok

vétel és eladás, új földparcellázás, közvetít mint jelzálogkölcsonpénzt, jutányosan és gyorsan megszerzi a Jelzálog, Forgalmi, Földterkesítő és Parcelázó Vá-lalat, Nagyáikinda.

Eredeti felsőntunthali és moutavonai tenyész- és tejelő-marhát

közvetít előnyös-
szen ANTON
HELL, Imet,
Tirol. A piázi viszonyoktól és árjegyzésekről kézsággal szolgál felvilágosítással.

A külön vámterület és a magyar mezőgazdaság.

Irtá: Ordódi és alsó-lisztkői
ORDÓDI LAJOS.
Ára 80 fillér.
Megrendelhető e lapok kiadó-hivatalában.

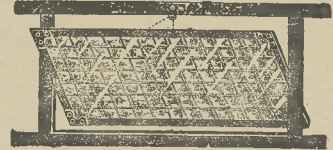
Kocsigyártás.

Budapesti kovács- és kocsigyártóipartestület védnöksége alatt álló

Kocsi Árucarnok Szövetkezet
Budapest, VII. ker., Kerepesi-ut 72. sz.
ajánl mindennemű hintőkocsit.

UJDONSÁG!

Készít: „VIKTORIA“ Ictálló- és raktár-szelvőztűtőket és mindenféle lakatos-munkákat.

kéren árjegyzéket!

Kéren árjegyzéket!

Ictálló- és raktár-szelvőztűtőket vasrámban

sodrony-üveggel.

Előnye: törhetetlen, tűz- és betörésbiztos, csinos és olcsó!
Megrendelhető a készítőnél:

FARKAS ÉS TÁRSA lakatos-gyárban
BUDAPEST, VI., Lehel-u. 10a. sz.

Megrendelhető továbbá a Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél is Bpest, Alkotmány-u. 31.

UJDONSÁG!

Leszállított árak. T. Hankam N. özég Wien.

Kaszinók és gazdasági egyleteknek részleltetés mellett.

A leggyorsabb és legtükröltesebb eltávolítását a réti mohának érhetjük a Matouch-féle mohaboronával.

Kiváló használhatóságát sok bizonyítvány és utánnrendelés igazolja. Egyezsereznél alkalmas az özi vetésék és löhere-földék tavaszi fogasolására. Beszereszhető N. Hankam, Wien, 8/2 Florian-Gasse 63.

Válaszólag becses levelére, melyben a Matouch-féle rétimohaboronával az özi vetésékben, úgy szíves herésekben végzett kísérleteiről említett tesz, bátorodotnk jelenteni, hogy mi évente ezen kitünő boronával járjuk meg réteinket, özi vetéseinket és heréseinket, legjobb eredménnyel. Elvitathatatlán a legértékesebb e nembebi gazdasági eszközök közé tartozik a Matouch-féle rétimohabonára és nélkülözhetlen minden gazdára nézve.

Kitünő tisztelgetti átlázatos szolgálója

a gyógyintézet gazdasági hivatala.

Az első bécsi nagy mézárósság részvénytársaság

Budapesti képviselete (IX., Üllői-ut 25., Köztelek)

vész kész hizott ökröket

és fogad ajánlatokat, melyek hizlalásra beállított ökrök eladására vonatkoznak.

Vétel és kölesön, új és egyszer használt

ZSÁK PONYVA

Szólóköztöző fonal, csomagoló vászon, kötelek, zsák-zsinegek, löpökröczök, „HUNGARIA“ keltős kézi kévekötelek favéggel
NAGEL ADOLF Budapest, V., Arany János-utca 10.

Sürgönyözim: NAGELA BUDAPEST. Zsák- és ponyvagyar, kölcsonintézet. Vétel, eladás és cserelés. Vidéki telefon: 35-92.

BÁRDOS és BRACHFELD

műszaki és villamossági vállalat
BUDAPEST

VI., Gyár-utca 23. szám.

Villamossági osztály:

Villamos világitási és erőátviteli telepek, kastélyok, gazdaságok, gyárak, malmok, fűrésztelpek és községek részére.

Ajánlat ingyen és bérmentve.

Kartelen kívüli műtrágyák

azonnali és őszi szállításra, **répaszelet, korpa és összes erőtakarmányok** legolcsóbb napi-árban szerezhetők be a **Mezőgazdasági Áruhitelbank Részv.-társ.-nál Budapest, V., Báthory-uteza 5. szám. Bankszállal.** Előnyös feltételek mellett nyújt mezőgazdáknak **személyi hitelü kölcsönöket** kezessé nélkül.

A legkedveltebb és legjobban bevált

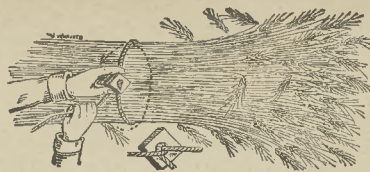
Kévekető-aratógépek
Marokrakó-aratógépek
Kaszálógépek, Gyűjtőgépek a **Deering** félék.

Ajánlja egyszersmind a jelen időnyre **SACK RUDOLF** elismert kitűnő **aczélekeit, kapáló- és töltőgéteket** és más egyéb legfőbbelősebb **talajmívelő eszközeit és gépeit.**

Műndezeket a legmesszebbre terjedő szavatosság mellett szállítja és kimerítő ismertetést kívánatra ingyen és bérmentve küld:

PROPPER SAMU
mezőgazdasági gépüzlete
Budapest, V., Váci-körút 52.

Egyetememes kéve-gyorskötők

legolcsóbb árban azonnal szállíttatnak.

Nagy választék mindennemű gazdasági kötélárúknak.

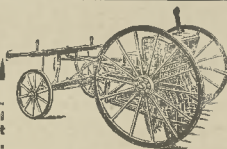
HELLE O. műszaki kötélverőáru gyár **POZSONY.**

HONI IPARI!

Szabadalmazott

LOSONCI DRILL

tolókerékes sorvetőgép, munkaközben beállítható, alul és felül vető-szerkezettel, szabadalmazott magmeghőronóval.

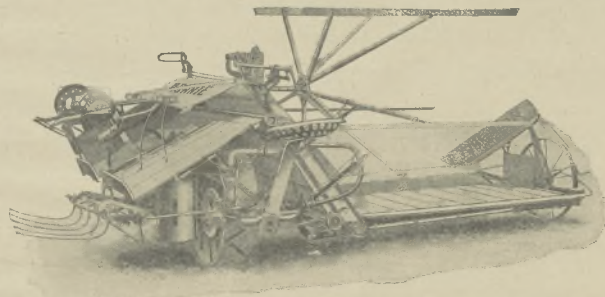
ELSŐ LOSONCI MEZŐGAZDASÁGI GÉPGYÁR
BASCH és TARIÁN mérnökök, LOSONCZ.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve. Kizárólagos vetőgépgyár.

A kolozsvári erdélyrészi országos

A nagyváradi mezőgazdasági kiállítás mezőgazdasági kiállításán I. díjjal, tászon elismerő oklevél újításokért aranyéremmel kitüntetve.

A The Johnston Harvester Co.

legmodernebb amerikai speciális aratógépgyár, mely a magyarországi használatra szánt gépeket teljesen a hazai viszonyokra alkalmazva készíti.

JOHNSTON kévekető aratógépek, marokrakó aratógépek, fűkaszalók, szénaforgatók és gyűjtőgépek

a legfőbbelősebb szerkezetű, legkönnyebb kezelési és legmegbízhatóbb munkateljesítési e nemű gyártmányok a világon.

A JOHNSTON aratógépek dőlő gabonában is jó munkát végeznek.

Az 1906-iki időnyben 1600 „JOHNSTON“ gép talált Magyarországon legelőkelőbb uradalmi körében elhelyezésre; az 1907. évre már eddig a Csanádmegyei gazdák aratógépszövetkezete, a Kisküküllővármegyei gazdasági Egyesület és a százakra menő uradalom fedezték szükségletüket JOHNSTON gépekben, ami a JOHNSTON gépek birtokosainak megelégedését legmeggyőzőbben bizonyítja.

Vezérképviselő és főraktár:

Melichár Ferenc Bächer Rudolf

Budapest, VI., Nagymező-utca 68. szám.

Gőzmívelés.

== Nagyobb területek szántását gőzekével ==

hajlandó vagyonok elvállalni; épügy

mélyrigólozást szőlő-telepítésekhez.

Érdeklődők kéretnek, hogy alanti címhez forduljanak:

WOLFF ERNŐ gőzsántási vállalkozó
Budapest — Kelenföld.

A birkanyírás idényéhez!

A STEWART-féle amerikai gyorsnyírógépek minden eddigi rendszert felülmulnak. **Legcsekélyebb beszerzési árak.**

Kérje a 258/Z számú illusztrált árjegyzéket:

Krása Rezső-től, Wien, VII., Kirchengasse 37.

DRÖSSLER KÁROLY cs. és kir. szabad. gazdasági gépgyár

Budapest, VI. ker., Váci-körút 59. szám. Gyár: POZSONY.

Magánjárókat, gőzmozgonyokat, cséplőgépeket

egy gőzmozgonyhoz, mint benzinlokomobilokhoz,

szalmakazalozókat, gőzekéket, vetőgépeket, burgonya-kiemelőgépeket

mindenféle egyéb gazdasági gépet szállít a legteljesebb és szilárd szerkezettel, kedvező árak és fizetési feltételek mellett.

Árajánlatok és költségvetések kívánatra díjmentesen küldetnek. Képviselek jutányos feltételek mellett felvételnek.

Jutalmazó mellékipar gazdák számára

Homokból és ezementből mindenki szakismeret nélkül előállíthat homoktéglikákat, ezement-földelőserpeket, csöveket esatornázásra, alsószevevényeket, padlólapokat, itató vályukat stb. **Feltelek egyszerű szerelési kézikönyvvel és gépművelési kézikönyvvel.** Kívánatra ingyen küldjük 84-es számú árjegyzékünket. Könnyen érthető használati utasítást minden géphez adunk. Üzem berendezéshez oktatót küldünk, kívánatra állandóan is. **Levelés magyar nyelven.**

Különlegességi gépgyár homok értékesítésére

LEIPZIGER CEMENTINDUSTRIE
Dr. Gaspary & Co.

MARKRANSTÄDT bei Leipzig.

Homokvizsgálat, próbateljesítés, minták ingyen.

Legnagyobb gyár
a maga nemében

270 munkás

95 szabadalom stb.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Budapest, VIII., Baross-utca 10. szám.

Alakult 1900.	Biztosítási alap:	Alakult 1900.
Alapítványok a kormány hozzájárulásával	1,970.340.— kor.	
Tartalékok	784.760.16 "	
	Összesen: 2,755.104.16 kor.	

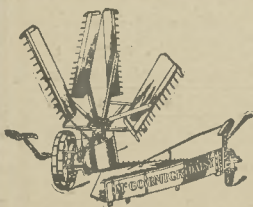
1901. évi főlőseleg 90.349.— kor.	1904. évi főlőseleg 72.488.33 kor.
1902. " " 59.782.26 "	1905. " " 61.730.80 "
1903. " " 109.331.73 "	1906. " " 39.243.65 "

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkrár ellen, ugyszintén az ember életére, különféle módokat szerint.

Az üzlet-eredményben a biztosított tagok díjazásnyukban részesülnek és az 1901. évi üzletelésigébl úgy a tűz-, mint a jégkrár ellen biztosítva volt tagok 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet-eredményben a díjvisszatérítési határozattal tartalékba helyeztetett. — Az 1903. évben a jégkrár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. — Az 1904. és 1905. évben a jégkrár ellen biztosítottak 2-2%-os díjvisszatérítésben részesültek. — Az 1906. évben a jégkrár ellen biztosítottak, kik 5-10 évre adták fel biztosításukat, 5% engedményben részesültek.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál az Igazgatóság.

„Daisy” márokrakó aratógép.

Specziálitások:

Kévekötoáratógépek
Márokrakóaratógép
Fúkaszálógépek
Aczél-szénagyűjtőgépek
Széna-forgatógép

Benzinmotorok

takarmánykamra számára és cséplőgép-hajtásra.

McCormick tárcsásborona.

McCORMICK

Harvesting Machine Company csikágói aratógépgyár.

Magyarországi igazgatósága és főraktára:

Budapest, V., Alkotmány-u. 12.

KNECHT I. E. igazgató.

McCormick kéveköto-aratógépe.

„McCormick” a világ legnagyobb és legrégebbi gépgyára.
„McCormick” a jelenkor legjobb és legmegbízhatóbb aratógépel.
„McCormick” 1907. évi modelljein ismét lényeges javítások vannak.
„McCormick” aratógépei európai viszonyoknak megfelelően tényleg külön készülnek.

Budapesten állandó gépkiállítás!!

„New 4” fúkaszálógép.

Specziálitások:

„Senior” tengeri ültetőgép
(autom. négyzetbe ültet.)
Tengeri-kévekötoáratógép
„Ohio” tengeriszár-tépgép
(egyszersmind szeszkavágó.)
Tengeri-morzsológép (erőhajtásra.)

Tárcsásborona (tarlóhántásra és lazításra.)
Aczél-lókapa (tengeri, burgonya, takarmányrépa stb. számára)
Rugófogás boronák

„Senior” tengeri ültetőgép.